

EUROPA-
KOMMISSIONEN

UNIONENS HØJTSTÅENDE
REPRÆSENTANT FOR
UDENRIGSANLIGGENDER
OG SIKKERHEDSPOLITIK

Bruxelles, den 12.11.2025
JOIN(2025) 791 final

**FÆLLES MEDDELELSE TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET
EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

Det europæiske demokratiskjold: Styrkelse af stærke og modstandsdygtige demokratier

"Det er kun ved at vise, at demokratiet fungerer for folk, og at det leverer resultater, at vi kan skabe en stærkere Union. Europa kan kun trives, hvis demokratiet trives."

Kommissionens formand Ursula von der Leyen, Den Internationale Karlspris

1. Indledning

Demokrati er hjørnestenen i Den Europæiske Union og afgørende for at opbygge **fred, sikkerhed, økonomisk velstand, konkurrenceevne og social samhørighed**. Grundlaget for demokratiet ligger i frie mennesker, frie og retfærdige valg, frie medier og stærke demokratiske institutioner og processer. Demokrati er mere end en styreform, det er vores måde at leve på. Det sikrer vores rettigheder og friheder, sikrer lighed for loven, fremmer åbne og retfærdige samfund og sikrer, at magthaverne kan holdes ansvarlige. EU-borgerne ser demokrati, menneskerettigheder og retsstatsprincippet som EU's største styrke¹.

I en tid med voksende geopolitisk konfrontation, internationale og regionale konflikter samt teknologiske forstyrrelser er vores demokratier under internt og eksternt pres. Autoritære regimer ser demokratier som en trussel og anvender stadig mere aggressive taktikker, herunder ved at forlade sig på statslige eller ikkestatslige stedfortrædere, for at svække dem. Mens demokrati handler om at samle forskellige stemmer i samfundet og finde fælles løsninger, søger autoritære regimer at skabe eller udvide splittelser, instrumentalisere konflikter, miskreditere demokratiske aktører, navnlig frie medier og civilsamfundet, og underminere frie og retfærdige valg. Deres mål er at undergrave borgernes tillid til demokratiske institutioner og til demokratiets evne til at levere resultater for mennesker.

Dette er noget, der i høj grad bekymrer EU, dets nabolande og demokratier verden over. Det er afgørende at støtte EU-kandidatlande og potentielle kandidatlande i deres bestræbelser på at styrke og konsolidere demokratiet. Nogle har været mål for intense destabiliserings- og indblandingsforsøg. Ud over at føre en brutal angrebskrig mod Ukraine eskalerer Rusland også hybride angreb og fører en kamp om indflydelse mod Europa. De anvendte taktikker påvirker i høj grad vores samfunds struktur og kan få langvarige konsekvenser. Ved at sprede vildledende fortællinger, herunder også manipulation og forfalskning af historiske fakta, forsøger man med disse taktikker at undergrave tilliden til demokratiske systemer.

Disse trusler opstår ikke isoleret, men næres af og forstærker andre vigtige udfordringer, som demokratiet står over for i dag. Disse omfatter stigende ekstremisme og polarisering, faldende tillid og engagement, trusler mod valgenes integritet og mangfoldigheden i den offentlige debat og ytringsfriheden samt en forringelse af det miljø, som journalister og civilsamfundet arbejder i². Disse udfordringer opstår midt i en dybtgående digital omstilling af vores samfund, som har ændret den måde, hvorpå den offentlige debat foregår, hvordan informationsstrømme formidles, og hvordan borgerne engagerer sig i det offentlige rum. Dette har skabt betydelige

¹ Ifølge Flash Eurobarometer 550 "Udfordringer og prioriteter i EU" fra juli 2024 var den vigtigste styrke ved EU, som europæerne pegede på, respekten for demokrati, menneskerettigheder og retsstatsprincippet (38 %).

² Strategisk fremsynsrapport 2025 Modstandsdygtighed 2.0: Styrkelse af EU's modstandsdygtighed i en tid med turbulens og usikkerhed, COM(2025) 484 final samt "Rethinking societal resilience in a time of polycrisis" (nytænkning af samfundets modstandsdygtighed i en tid med polykrise), <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC142772>.

nye muligheder for, at folk frit kan få adgang til information, udtrykke deres mening og deltage i det offentlige liv og den demokratiske debat. Men det har også afsløret og skabt nye sårbarheder. Borgernes synspunkter formes i stigende grad af algoritmebaserede, personaliserede kilder, hvilket begrænser det fælles rum for demokratisk debat. Sociale medieplatforme påvirker også bæredygtigheden af mediernes indtægtsmodeller. Udviklingen inden for kunstig intelligens (AI) kan også i alvorlig grad påvirke det demokratiske rum, herunder valgprocesser.

At beskytte demokratiet og opbygge borgernes, samfundets og institutionernes demokratiske modstandsdygtighed er en presserende kollektiv indsats, som kræver en tilgang, der omfatter alle myndigheder og hele samfundet. Dette er ikke kun nødvendigt for at bevare EU's værdier, men også for at sikre Europas sikkerhed og beskytte dets uafhængighed, frihed og velstand. EU-institutionerne, medlemsstaterne, EU-kandidatlandene og potentielle kandidatlande, civilsamfundet og den private sektor har hver især en afgørende rolle at spille, styret af vores fælles værdier. Vores borgere og deres friheder skal stå i centrum for hele indsatsen.

2. Det europæiske demokratiskjold

Der er en stigende bevidsthed om de fælles udfordringer, som demokratier i hele EU og resten af verden står over for, og der handles allerede på alle niveauer. Medlemsstaterne har oprettet nye organer og nye kapaciteter for at styrke deres nationale demokratiske modstandsdygtighed. Politiske aktører og et bredt fællesskab af aktive borgere og grupper har stået i spidsen for opfordringen til handling og bidrager til indsatsen.

EU har indført en robust politisk og retlig ramme forankret i handlingsplanen for europæisk demokrati fra 2020³ og pakken om forsvar af demokratiet fra 2023⁴ for at bidrage til at koordinere, mobilisere, supplere og styrke denne kollektive indsats.

Med udgangspunkt i denne ramme fremlægger Kommissionen og den højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik med det europæiske demokratiskjold en række nye foranstaltninger inden for tre prioriterede områder med det formål at styrke stærke og modstandsdygtige demokratier ved at:

- **styrke situationsbevidstheden og støtte reaktionskapaciteten for at bevare informationsområdets integritet**
- **styrke demokratiske institutioner, frie og retfærdige valg samt frie og uafhængige medier**
- **styrke samfundets modstandsdygtighed og borgernes engagement.**

For at støtte bedre samarbejde og koordinering i håndteringen af flere aspekter under disse prioriterede områder vil et **europæisk center for demokratisk modstandsdygtighed** ("centret") samle ekspertise og kapacitet på tværs af medlemsstater, EU-kandidatlande og

³ Europa-Kommissionen, meddelelse om handlingsplanen for europæisk demokrati (COM(2020) 790 final).

⁴ Europa-Kommissionen, meddelelse om forsvar af demokratiet, COM(2023) 630 final. Som led i denne pakke foreslog Kommissionen et direktiv om interesserepræsentationsaktiviteter, der udføres på vegne af tredjelande, og som i øjeblikket drøftes af fælleslovgiverne.

potentielle kandidatlande samt EU-institutioner, -organer, -kontorer og -agenturer, herunder Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EU-Udenrigstjenesten), alt efter hvad der er relevant. Centret vil facilitere **udveksling af oplysninger** og **støtte operationelt samarbejde** samt **kapacitetsopbygning** for at modstå nye fælles trusler, navnlig udenlandsk informationsmanipulation og indblanding (FIMI) og desinformation. Formålet vil være at forbedre situationsbevidstheden og evnen til at forudse og opdage trusler, udvikle et robust og koordineret system for tidlig varsling og støtte kapaciteten til hurtig reaktion. Centret vil også støtte bevidstgørelse med henblik på at forberede og styrke samfund og institutioner, så de bliver mere modstandsdygtige over for informationsmanipulation og desinformation. Dets arbejde vil bidrage til at konsolidere EU's tilgang, der inddrager hele samfundet, for at styrke beredskabet, øge bevidstheden og opbygge demokratisk modstandsdygtighed.

Det europæiske demokratiskjold vil bidrage til at styrke vores demokratier og sætte europæerne i stand til at udøve deres rettigheder, frit at danne og udtrykke deres meninger samt at have handlekraft og deltage aktivt og sikkert i Unionens demokratiske liv. De tilknyttede tiltag vil styrke de demokratiske institutioner, beskytte valgenes integritet og støtte mediefrihed og -pluralisme, så vores demokratier forbliver stærke, åbne og pluralistiske og bygger på borgernes tillid. Demokratiskjoldet vil blive gennemført i synergi med EU's dagsorden om sikkerhed, forsvar og beredskab⁵ og i sammenhæng med EU's optræden udadtil mere generelt.

2.1. Et nyt europæisk center for demokratisk modstandsdygtighed: styrkelse af situationsbevidstheden og samfundets modstandsdygtighed

Opbygning af demokratisk modstandsdygtighed kræver en styrket indsats på alle forvaltningsniveauer, blandt EU-institutionerne, medlemsstaterne og i samfundet som helhed. Disse koordinerede indsatser skal **have fokus på at forbedre situationsbevidstheden og den kollektive kapacitet til at forudse, opdage og reagere på trusler** samt på **opbygning af demokratisk modstandsdygtighed**. Der er allerede gjort en stor indsats for at imødegå disse udfordringer, og der er fremkommet værktøjer og strukturer på både nationalt og europæisk plan⁶, som har givet nogle vigtige resultater.

Mange af disse strukturer vedrører imidlertid kun specifikke områder og lokalsamfund, og de anvender forskellige metoder og tilbyder ofte begrænset reaktionskapacitet og har begrænsede forbindelser til de kompetente myndigheders arbejde på nationalt plan og EU-plan. Det er

⁵ Europa-Kommissionen (2025): Hvidbog om europæisk forsvarsberedskab (JOIN/2025/120 final), EU-strategien for en beredskabsunion (JOIN(2025) 130 final) og ProtectEU – en EU-strategi for indre sikkerhed (COM(2025) 148 final).

⁶ Der findes allerede flere rammer, strukturer og værktøjer på EU-plan og nationalt plan til håndtering af udenlandsk informationsmanipulation og indblanding samt desinformation og til at styrke samfundets modstandsdygtighed mere generelt. På EU-plan omfatter dette bl.a. EU-systemet for hurtig varsling (RAS), der forvaltes af EU-Udenrigstjenesten, Kommissionens interne netværk til bekæmpelse af desinformation, EUvsDisinfo, Det Europæiske Observationscenter for Digitale Medier (EDMO), rundbordsdrøftelser om valg under forordningen om digitale tjenester, samt arbejdet i Det Europæiske Valgsamarbejdsnetværk. Der findes også særlige strukturer på nationalt plan, såsom Viginum i Frankrig og det svenske psykologiske forsvarsagentur, eller den tilgang til demokratisk modstandsdygtighed, der omfatter hele samfundet, som Finland har indført.

afgørende, at disse bestræbelser samles. Der skal skabes stærkere forbindelser for at styrke situationsbevidstheden og forbedre EU's kollektive kapacitet til at overvåge, opdage og foregribe informationsmanipulation og desinformationskampagner⁷.

For at imødekomme disse behov vil Kommissionen oprette et **europæisk center for demokratisk modstandsdygtighed**. Centret vil udgøre en ramme for at styrke koordineringen og informationsudvekslingen mellem EU's institutioner, organer, kontorer og agenturer samt medlemsstaterne og støtte operationelt samarbejde og kapacitetsopbygning. Dette vil fremme en mere integreret og effektiv tilgang til at øge situationsbevidstheden og udvikle et robust og koordineret system for tidlig varsling, der kan støtte reaktionskapaciteten. Centrets arbejde vil også bidrage til at øge bevidstheden med henblik på at forberede og styrke borgerne, samfundet og institutionerne og gøre dem mere modstandsdygtige.

Centret vil primært fungere som et dedikeret knudepunkt for udveksling og operationelt samarbejde mellem EU-institutionerne og medlemsstaterne. Centret vil forbinde eksisterende netværk og strukturer, der arbejder med forebyggelse, opdagelse og analyse af og reaktion på trusselsmønstre i informationsrummet, og arbejde på at udvikle fælles tilgange, praksisser og metoder samt udveksle relevante data og analyser. Det vil støtte uddannelses- og kapacitetsopbygningsaktiviteter. Det kan desuden rådgive om fælles reaktionsværktøjer, strategier, standardprocedurer, protokoller eller fælles øvelser. Centret vil blive støttet af og arbejde i tæt koordinering med systemet for hurtig varsling, som er en etableret mekanisme til udveksling af oplysninger om udenlandsk informationsmanipulation og indblanding samt desinformation mellem EU-institutionerne og medlemsstaterne.

Der vil blive oprettet en **interessentplatform** for uafhængige, ikke-institutionelle interessenter for at muliggøre bidrag fra en bred vifte af relevante interessenter og fællesskaber og for at indarbejde disse bidrag i centrets arbejde. Denne platform vil samle interessenter såsom civilsamfundsorganisationer, tænketanke, forskere og akademikere, faktatjekkere og medieudbydere. Med fuld respekt for alle deltageres uafhængighed vil denne platform lette udvekslingen af information, ekspertise og rådgivning og gradvist bygge videre på eksisterende interessentfællesskaber såsom Det Europæiske Observationscenter for Digitale Medier (EDMO) og nye fællesskaber såsom det europæiske netværk af faktatjekkere og den fremtidige fælles ramme for forskningsstøtte. Platformen vil støtte formidlingen af forskning og andre resultater og fremme udveksling mellem forskellige interessenter.

Centret vil **fuldt ud respektere EU's kompetencer og de nationale kompetencer** samt de eksisterende strukturers uafhængighed på både nationalt plan og EU-plan. Udviklingen af centret vil **blive rullet gradvist ud** på grundlag af medlemsstaternes frivillige deltagelse og **deres input og behov for støtte og samarbejde** for at sikre, at det yder den bedste støtte til de nationale myndigheder og i fællesskab på EU-plan. På grundlag af EU's igangværende støtte og engagement med internationale partnere⁸ vil centret også være åbent for at inddrage EU-

⁷ Således som der blev opfordret til i formandskabets konklusioner fra maj 2025 om styrkelse af den demokratiske modstandsdygtighed – <https://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2025/05/27/presidency-conclusions-on-strengthening-eu-democratic-resilience/>.

⁸ G7, NATO, FN, Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa eller Europarådet.

kandidatlande og potentielle kandidater for at støtte dem og fremme gensidig læring. Samarbejde med ligesindede partnere kan også være en mulighed.

Arbejdet under centret vil supplere og være i synergi med andre foranstaltninger, der er fremsat for at beskytte informationsrummets integritet, styrke valgintegriteten, fremme mediefrihed og mediepluralisme samt opbygge samfundets samlede modstandsdygtighed ved at styrke og engagere borgerne.

2.2. Beskyttelse af informationsrummets integritet

Det er afgørende at styrke informationsrummets integritet for at støtte alle i samfundet i at få adgang til pålidelige og troværdige oplysninger, udøve deres demokratiske rettigheder og engagere sig meningsfuldt i institutioner og fællesskaber. Gennemsigtighed, ansvarlighed og integritet i informationsrummet er afgørende for at sikre, at folks stemmer bliver hørt, for at sætte dem i stand til at være aktive borgere og for at opbygge og opretholde deres tillid til demokratiske processer.

Udenlandsk informationsmanipulation og indblanding (FIMI)⁹ og desinformationskampagner har netop til formål at undergrave offentlighedens tillid til informationsrummet og de demokratiske institutioner, samtidig med at de forstærker samfundsmæssige splittelser¹⁰. De muliggøres af en udbredelse af nye teknikker til onlinemanipulation. Disse omfatter uautentisk brug af sociale medier¹¹, falske konti på sociale medier, websteder, der efterligner officielle kilder, kunstig forstærkning af splittende indhold, brug af syntetisk indhold såsom deepfakes og andet AI-genereret indhold. Spredningen af disse typer indhold afhænger ofte af uautentisk adfærd såsom falske konti, AI- og bot-drevet forstærkning samt uautentiske interaktioner. Sådanne koordinerede operationer, der ofte indgår i bredere hybride kampagner, bliver stadig mere sofistikerede og decentraliserede og kan omfatte netværk, der opererer på tværs af flere platforme og jurisdiktioner, ofte under dække af anonymitet, hvilket gør dem særligt vanskelige at opdage, attribuere og bekæmpe effektivt.

For at løse disse problemer har EU indført særlig lovgivning. I **forordningen om kunstig intelligens** fastsættes der gennemsigtighedsforpligtelser for udbydere og brugere af visse AI-systemer, herunder pligt til at mærke og muliggøre påvisning, når indhold er blevet kunstigt genereret eller manipuleret, samt en forpligtelse til mærkning vedrørende deepfakes og visse

⁹ Udenlandsk informationsmanipulation og indblanding er et adfærdsmønster, der virker truende eller har potentiale til at påvirke værdier, procedurer og politiske processer negativt. En sådan aktivitet er manipulerende og udføres på en bevidst og koordineret måde. Aktører i en sådan aktivitet kan være statslige eller ikkestatslige aktører, herunder deres stedfortrædere inden for og uden for deres eget område.

¹⁰ Svarene på den åbne offentlige høring, som Kommissionen gennemførte for at forberede demokratiskjoldet, viser, at respondenterne betragter den uautentiske brug af sociale medier og udenlandsk informationsmanipulation og indblanding som nogle af de vigtigste risici for demokratiet. Desuden viste en særlig Eurobarometerundersøgelse [reference: Særlig Eurobarometerundersøgelse 568] fra 2025, at respondenterne betragter udenlandsk informationsmanipulation og indblanding samt desinformation som en stor udfordring for demokratiet, sammen med voksende mistillid til demokratiske institutioner og processer. Den samme Eurobarometerundersøgelse viser, at over syv ud af ti europæere er bekymrede over, at vælgernes beslutninger er baseret på desinformation.

¹¹ Automatiserede softwareprogrammer, der er designet til at udføre gentagne opgaver over et netværk og ofte efterligner rigtige brugere.

andre AI-genererede publikationer om offentlige anliggender¹². **Forordningen om digitale tjenester**¹³ bidrager også til at styrke integriteten af informationsområdet, regulere ansvarsområder og kræve, at udbydere af meget store onlineplatforme og meget store onlinesøgemaskiner afbøder systemiske risici for samfundet og demokratiet som følge af deres tjenester, med fuld respekt for brugernes ytringsfrihed. Forordningen om digitale tjenester styrker den algoritmiske gennemsigtighed, giver brugerne mulighed for at kontrollere, hvordan anbefalingssystemer påvirker det indhold, de ser online, og gør det muligt for forskere at få adgang til platformenes data. Forordningen om digitale tjenester giver også Kommissionen beføjelse til at kontrollere udformningen af de algoritmiske systemer med støtte fra Det Europæiske Center for Algoritmisk Gennemsigtighed (ECAT). Gennemførelsen og håndhævelsen af denne lovgivning er centrale prioriteter, og der er iværksat flere procedurer vedrørende visse udbydere af meget store onlineplatforme om vurdering og håndtering af systemiske risici for samfundsdebatten og valgprocesserne. Mere generelt vil Kommissionen fortsat overvåge og håndhæve forpligtelserne i henhold til forordningen om digitale tjenester og samarbejde med interessenter for at sikre, at disse forpligtelser overholdes¹⁴.

For at forebygge og håndtere større hændelser og indblanding i informationsmiljøet vil Kommissionen sammen med Det Europæiske Råd for Digitale Tjenester udarbejde **en hændelses- og kriseprotokol i henhold til forordningen om digitale tjenester**¹⁵. Dette vil lette koordineringen mellem de relevante myndigheder og sikre hurtige reaktioner på omfattende og potentielt grænseoverskridende informationsoperationer. Denne protokol tager hensyn til og vil fungere sammen med andre eksisterende krisemekanismer, navnlig planen for cybersikkerhed¹⁶, for at sikre, at foranstaltningerne er koordinerede og sammenhængende, og ved at tage hensyn til relevant EU-lovgivning¹⁷. Udvekslinger mellem disse mekanismer kan understøttes af det europæiske center for demokratisk modstandsdygtighed og dets interessentplatform.

Adfærdskodeksen om desinformation, der støttes af en samarbejdende taskforce, indeholder et robust sæt tilsagn og detaljerede foranstaltninger, der tilsammen bidrager til at afbøde desinformationsrelaterede risici, samtidig med at ytringsfriheden fuldt ud opretholdes, f.eks. gennem forbedrede værktøjer, der gør det muligt for brugerne at genkende, forstå og markere desinformation samt styrke forskerne. Den er også nyttig til at fastslå overholdelsen af forpligtelserne vedrørende **systemiske risici i forbindelse med desinformation** for udbydere af meget store onlineplatforme og meget store onlinesøgemaskiner, der tilslutter sig og

¹² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1689 af 13. juni 2024 om harmoniserede regler for kunstig intelligens (EUT L, 2024/1689, 12.7.2024). Den anvendes fra den 2. august 2026.

¹³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2065 af 19. oktober 2022 om et indre marked for digitale tjenester, EUT L 277 af 27.10.2022, s. 1).

¹⁴ I henhold til artikel 91, stk. 2, i forordningen om digitale tjenester skal Kommissionen senest den 17. november 2027 og derefter hvert femte år evaluere denne forordning og aflægge rapport til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg.

¹⁵ I artikel 48 i forordningen om digitale tjenester fastsættes en særlig procedure for etablering af en sådan protokol.

¹⁶ Kommissionens delegerede forordning af 1.7.2025 (C(2025) 4340 final) og artikel 40 i forordningen om digitale tjenester.

¹⁷ Såsom NIS2-direktivet, forordningen om cybersikkerhed, forordningen om kunstig intelligens, forordningen om politisk reklame og forordningen om håndtering af udbredelsen af terrorrelateret indhold online.

overholder forpligtelserne i henhold til denne kodeks¹⁸. Kommissionen vil vurdere graden af engagement hos de enkelte underskrivere af kodeksen og deres gennemførelse heraf. Kommissionen vil om nødvendigt føre lovgivningsmæssige dialoger under forordningen om digitale tjenester med disse underskrivere og beslutte andre passende opfølgende foranstaltninger. Kommissionen vil f.eks. samarbejde med underskriverne om at styrke deres indsats med hensyn til **gennemsigtighed i anbefalingssystemer** og **demonetisere desinformation**¹⁹, herunder at fjerne finansielle incitamenter til desinformation via reklameindtægter²⁰ og udvikle relevante indikatorer til at måle platformenes indsats i denne henseende²¹.

Kommissionen vil også undersøge mulige yderligere foranstaltninger sammen med kodeksens underskrivere. Disse kan omfatte metoder til at forbedre detektion og **mærkningen af AI-genereret og manipuleret indhold**, der cirkulerer på sociale medietjenester²², samt **frivillige brugerverifikationsværktøjer**²³. Sådanne foranstaltninger vil supplere forordningen om kunstig intelligens og andre relevante EU-regler. **EU's digitale identitetstegnebøger**, som vil være tilgængelige for EU-borgere og personer med bopæl i EU inden udgangen af 2026, kan lette sådanne foranstaltninger og fremme tillid og sikkerhed ved onlineinteraktioner ved at muliggøre sikker identifikation og autentifikation²⁴.

Medlemsstaternes indsats for at sikre informationsrummets integritet kan styrkes på EU-plan gennem koordinering af tilgange og samling af ekspertise og information med udgangspunkt i den eksisterende **FIMI-værktøjskasse**²⁵. I samarbejde med nationale myndigheder og eksperter vil Kommissionen støtte udarbejdelsen af en **køreplan for bekæmpelse af udenlandsk informationsmanipulation og indblanding samt desinformation**, herunder værktøjer og vejledning om foranstaltninger til at forudse, opdage og reagere samt en særlig mekanisme for faglig udveksling og samarbejde til støtte for national kapacitetsopbygning og gensidig læring.

Styrkelse af kapaciteten i det uafhængige faktatjeksamfund i hele EU er afgørende for at øge evnen til at opdage og overvåge udenlandsk informationsmanipulation og indblanding samt desinformationskampagner. Der vil blive oprettet et uafhængigt **europæisk netværk af**

¹⁸ Se Kommissionens udtalelse – Vurdering af adfærdskodeksen om desinformation, C(2025) 1008 final, <https://ec.europa.eu/newsroom/dae/redirection/document/112679>.

¹⁹ På grundlag af forpligtelse 19 i kapitlet om styrkelse af brugerne og forpligtelse 1 i kapitlet om kontrol af annonceres placering i adfærdskodeksen om desinformation.

²⁰ For dem, der konsekvent spreder desinformation.

²¹ På grundlag af tilsagn 41 i kapitlet om overvågning af adfærdskodeksen om desinformation vedrørende strukturelle indikatorer.

²² På grundlag af forpligtelse 15 og foranstaltning 15.1 i adfærdskodeksen om desinformation.

²³ Der kan navnlig undersøges løsninger, der kan hjælpe brugerne med at kontrollere, om de kommunikerer med et rigtigt menneske (f.eks. gennem et verifikationsikon).

²⁴ EU's digitale identitetstegnebøger vil være et sikkert, pålideligt og privat middel til digital identifikation for alle i Europa. Hver medlemsstat vil stille mindst én tegnebog til rådighed for alle sine borgere, indbyggere og virksomheder, så de kan bevise, hvem de er, samt sikkert opbevare, dele og underskrive vigtige digitale dokumenter.

²⁵ Denne værktøjskasse skaber en ramme for handling: https://www.eeas.europa.eu/eeas/information-integrity-and-counterintelligence-foreign-information-manipulation-interference-fimi_en.

faktatjekkere²⁶ med støtte fra Kommissionen, og dets arbejde vil bidrage til interessentplatformen under det europæiske center for demokratisk modstandsdygtighed. Netværket vil være baseret på de højeste etiske og faglige standarder og operere i EU samt i kandidatlande, potentielle kandidatlande og nabolande, der er associeret med **programmet for et digitalt Europa**. Det vil øge kapaciteten til faktatjek på alle EU's officielle sprog, især i situationer som valg, sundhedskriser eller naturkatastrofer, hvor adgangen til pålidelige oplysninger er afgørende. Netværket vil også oprette og vedligeholde et **uafhængigt register til faktatjek** for at konsolidere faktatjek udført af uafhængige, berettigede og betroede organisationer, og det vil lette journalisters, onlineplatformes, forskeres og civilsamfundets adgang til verificerede oplysninger, støtte grænseoverskridende samarbejde og muliggøre rettidige reaktioner. Det vil også give adgang til en **beskyttelsesordning for faktatjekkere** i EU mod trusler og chikane, herunder juridisk og psykologisk beskyttelse. Ved at støtte faktatjekkere i at nå ud til et bredere publikum vil netværket yde et væsentligt bidrag til samfundets modstandsdygtighed²⁷.

Det Europæiske Observationscenter for Digitale Medier (EDMO) tilbyder et paneuropæisk, uafhængigt og tværfagligt netværk for forskning og analyse med henblik på at modvirke udenlandsk informationsmanipulation og indblanding samt desinformationskampagner. Under et **udvidet mandat**²⁸ vil EDMO kunne udvikle nye uafhængige overvågnings- og analysekapaciteter til støtte for situationsbevidstheden, navnlig i forbindelse med valg eller i krisesituationer. Overvågningen vil omfatte alle medlemsstater, kandidatlande (f.eks. Ukraine og Moldova)²⁹ og potentielle kandidatlande, og EDMO vil også indgå i arbejdet i interessentplatformen under det europæiske center for demokratisk modstandsdygtighed.

Forsknings- og universitetsmiljøet har også ydet relevante bidrag ved at levere uafhængige analyser og dokumentation om udenlandsk informationsmanipulation og indblanding og desinformationskampagner. Kommissionen vil støtte oprettelsen af en **fælles ramme for forskningsstøtte** for at give adgang til data og avanceret teknologi³⁰ og for at samle og styrke disse uafhængige kapaciteter. Denne ramme, som bl.a. vil være baseret på privilegeret adgang

²⁶ Som annonceret i kommissionsformandens politiske retningslinjer for 2024-2029. En indkaldelse af forslag var åben fra den 15. april til den 2. september 2025 <https://digital-strategy.ec.europa.eu/da/news/commission-launches-eu5-million-call-strengthen-european-fact-checking-network>.

²⁷ Indkaldelse af forslag til forberedende foranstaltninger vedrørende projekter, der øger rækkevidden og virkningen af professionelt indhold produceret af uafhængige faktatjekorganisationer i EU, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/da/funding/boosting-visibility-fact-checking-content-europe>.

²⁸ Der blev offentliggjort et udbud på op til 2,56 mio. EUR under programmet for et digitalt Europa (DEP) i juli 2025. Se: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/da/funding/commission-launches-call-continuation-european-digital-media-observatory/>.

²⁹ Et nyt EDMO-knudepunkt, FACT, lanceres i 2025 for at bekæmpe desinformation i Ukraine og Moldova med et EU-tilskud på 1,29 mio. EUR under programmet for et digitalt Europa (som led i en bredere indkaldelse af forslag på 8,8 mio. EUR). Projektet løber frem til 2027. Se <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/projects-details/43152860/101226241>, link til det nye EDMO-udbud: Kommissionen lancerer indkaldelse af forslag til videreførelse af Det Europæiske Observationscenter for Digitale Medier | Europas digitale fremtid i støbeskeen.

³⁰ Såsom adgang til delte cloud-ressourcer og software. Dette vil supplere igangværende initiativer, der øger detektionshastigheden og den analytiske kapacitet for sofistikerede ondsindede aktiviteter (f.eks. koordineret uautentisk adfærd), som ofte er en del af hybride angreb.

til data i henhold til forordningen om digitale tjenester og forordningen om politisk reklame³¹, vil indgå i arbejdet i interessentplatformen under det europæiske center for demokratisk modstandsdygtighed. Arbejdet under denne ramme vil bidrage til at uddybe forståelsen af, hvordan kampagner spredtes online, og hvordan de påvirker informationsrummets integritet. Det vil støtte udviklingen af værktøjer til at lette afsløringen af lyd, billeder og video, der er AI-genereret eller manipuleret, med henblik på at forvride fakta eller fremstille desinformationsfortællinger (f.eks. deepfakes, der udgiver sig for at være politikere). Det vil også bidrage til at spore nye former for koordineret uautentisk adfærd, herunder ved koordinering på tværs af platforme, brug af bots eller algoritmisk forstærkning.

For at kunne forudse og reagere robust på udenlandsk informationsmanipulation og indblanding (FIMI) er det vigtigt at gøre fuld brug af **FIMI-værktøjskassen**³². Denne værktøjskasse omfatter en bred vifte af reaktioner, herunder Unionens restriktive foranstaltninger over for personer og enheder uden for EU, der har deltaget i FIMI-kampagner rettet mod EU, kandidatlande og potentielle kandidatlande. Anvendelsesområdet for EU's sanktionsordning rettet mod Ruslands destabiliserende aktiviteter omfatter forbuddet mod at viderebringe Kreml-støttede propagandakanaler, der er involveret i udenlandsk informationsmanipulation og indblanding. Der er truffet yderligere foranstaltninger på både EU-plan og nationalt plan for at begrænse distributionen af indhold fra useriøse medietjenesteudbydere uden for EU, der udgør en risiko for den offentlige sikkerhed, herunder ved at suspendere medielicenser. Den europæiske forordning om mediefrihed (EMFA)³³ gør det muligt for EU's medietilsynsmyndigheder, der er samlet i Det Europæiske Råd for Medietjenester, hurtigt og effektivt at koordinere foranstaltninger over for sådanne udbydere. For yderligere at støtte disse tilsynsmyndigheder vil Det Europæiske Råd for Medietjenester i samråd med Kommissionen udarbejde **en liste over fælles kriterier, der skal vejlede de nationale medietilsynsmyndigheder**, når de handler for at beskytte EU's informationsrum mod useriøse medietjenester uden for EU.

Udenlandsk informationsmanipulation og indblanding og desinformationskampagner kan også gøre brug af adfærd eller aktiviteter af kriminel karakter såsom hvidvask af penge eller organiseret kriminalitet. EU's strafferetlige lovgivning dækker visse former for udenlandsk informationsmanipulation og indblanding og desinformationsaktiviteter, og et styrket EU-samarbejde på dette område kan bidrage til at bekæmpe dem bedre. I den planlagte **revision af Europols og Eurojusts mandater vil det blive undersøgt, hvordan denne indsats kan styrkes yderligere.**

³¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/900 af 13. marts 2024 om gennemsigtighed og målretning i forbindelse med politisk reklame (EUT L, 2024/900, 20.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/900/oj>).

³² https://www.eeas.europa.eu/eeas/information-integrity-and-counteracting-foreign-information-manipulation-interference-fimi_en.

³³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1083 af 11. april 2024 om oprettelse af en fælles ramme for medietjenester i det indre marked og om ændring af direktiv 2010/13/EU (den europæiske forordning om mediefrihed) (EUT L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj>).

I en kontekst præget af geopolitiske spændinger og øget polarisering er det vigtigt, at EU styrker sin indsats for at opbygge alliancer med ligesindede lande og regionale partnere. Støtte til demokratiske aktører og integriteten af informationsøkosystemer på verdensplan vil gavne europæisk demokrati, sikkerhed og velstand. Kommissionen vil samarbejde med tredjelande om at støtte undervisning i medborgerkundskab og digital uddannelse, pålidelige faktatjekinitiativer og lovgivningsmæssige initiativer, der har til formål at styrke informationsrummets integritet. Team Europe Democracy-initiativet bidrager til øget videndeling og koordinering om informationsintegritet og bistand til journalister i fare uden for EU i samarbejde med medlemsstater, ligesindede partnere og civilsamfundet.

EU vil intensivere sine bestræbelser på at bekæmpe udenlandsk informationsmanipulation og indblanding i sin optræden udadtil gennem EU-Udenrigstjenesten i tæt samarbejde med Kommissionen, medlemsstaterne og internationale partnere. Dette vil omfatte opbygning af kapaciteten i EU's globale tilstedeværelse, herunder netværket af EU-delegationer, missioner under den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik og medlemsstaternes diplomatiske missioner, opskalering af uddannelse af samt levering af instrumenter til bekæmpelse af udenlandsk informationsmanipulation og indblanding til personalet på stedet. EU vil styrke sit samarbejde med EU-kandidatlande, potentielle kandidatlande og partnere for at bekæmpe udenlandsk informationsmanipulation og indblanding med særligt fokus på EU's nabolande, samtidig med at man fremmer en kollektiv indsats med internationale partnere, herunder G7 og NATO og inden for rammerne af sikkerheds- og forsvarspartnerskaberne. Der vil blive udviklet en mere proaktiv tilgang til bekæmpelse af udenlandsk informationsmanipulation og indblanding, som kombinerer strategiske kommunikationsaktiviteter med bestræbelser på at forstyrre den infrastruktur, der muliggør udenlandsk informationsmanipulation og indblanding, herunder ved at intensivere indsatsen for at indføre restriktive foranstaltninger for at øge omkostningerne for gerningsmændene.

Foranstaltninger:

- *Inden for rammerne af forordningen om digitale tjenester*
 - *Udarbejde en hændelses- og kriseprotokol i henhold til forordningen om digitale tjenester*
 - *Fortsætte sit engagement med underskriverne af adfærdskodeksen om desinformation for at styrke foranstaltningerne til bekæmpelse af manipulerende teknikker online*
- *Støtte udarbejdelsen af en EU-plan for bekæmpelse af udenlandsk informationsmanipulation og indblanding samt desinformation*
- *Oprette et europæisk netværk af faktatjekkere*
- *Forlænge mandatet for Det Europæiske Observationscenter for Digitale Medier*
- *Støtte oprettelsen af en fælles ramme for forskningsstøtte for at styrke overvågningen af informationsmanipulation og desinformationskampagner*
- *Det Europæiske Råd for Medietjenester vil i samråd med Kommissionen udarbejde en liste over fælles kriterier for EU's medietilsynsmyndigheder, når de griber ind over for useriøse medieoperatører uden for EU, der udgør en risiko for den offentlige sikkerhed*

- *Styrke kapaciteten i EU-delegationer, FSFP-missioner og -operationer samt EU-medlemsstaternes ambassader til at imødegå udenlandsk informationsmanipulation og indblanding*
- *Gennemføre proaktive strategiske kommunikationskampagner i prioriterede regioner*
- *Yde målrettet kapacitetsopbygning og støtte til EU-kandidatlande og potentielle kandidatlande for at styrke modstandsdygtigheden over for udenlandsk informationsmanipulation og indblanding og hybride trusler, herunder gennem FSFP-missioner*
- *Udnytte internationale partnerskaber til kollektive reaktioner mod udenlandsk informationsmanipulation og indblanding, herunder gennem G7-mekanismen for hurtig reaktion, samarbejdet mellem EU og NATO samt sikkerheds- og forsvarspartnerskaber*

2.3. Stærkere demokratiske institutioner, frie og retfærdige valg og frie og uafhængige medier

Frie og uafhængige medier, frie og retfærdige valg samt stærke og modstandsdygtige demokratiske institutioner og processer er afgørende for at sætte borgerne i stand til at deltage meningsfuldt i det politiske liv, vælge deres repræsentanter, holde dem ansvarlige og fuldt ud udøve deres rettigheder og friheder. Nylige valg, herunder i Rumænien og Moldova³⁴, illustrerede en bredere optrapning af Ruslands og dets stedfortræderes indblanding i det europæiske demokratiske rum.

2.3.1. Styrkelse af retfærdigheden og integriteten i valgprocesser og andre demokratiske processer

Valg, der er almindelige, lige, frie og baseret på hemmelig og direkte stemmeret, er en del af Europas fælles valgtraditioner³⁵. Selv om tilrettelæggelsen og afholdelsen af valg henhører under medlemsstaternes kompetence, er der behov for et styrket samarbejde på EU-plan for at tackle fælles udfordringer på dette område³⁶. Kommissionen fremmer værdifulde udvekslinger og gensidig støtte gennem **Det Europæiske Valgsamarbejdsnetværk**, som samler nationale myndigheder med ansvar for valgspørgsmål. I juni 2025 offentliggjorde Kommissionen f.eks. en tjekliste om integriteten af valg og en risikostyringsmatrix for valg, der var udarbejdet sammen med medlemsstaterne inden for rammerne af Det Europæiske Valgsamarbejdsnetværk. Den **fælles mekanisme for robuste valgprocesser**, der er organiseret og koordineret gennem Det Europæiske Valgsamarbejdsnetværk (i tæt samarbejde med samarbejdsgruppen for net- og informationssystemer (NIS) og RAS), støtter den

³⁴ <https://www.presidency.ro/files/userfiles/Documente%20CSAT/Document%20CSAT%20SIE.pdf> og https://www.sis.md/sites/default/files/comunicate/fisiere/Raport_SIS_Public_Interferenta_in_procesul_electoral.pdf.

³⁵ Se bl.a. EU's valglov, Kommissionens henstilling fra 2023 om inkluderende og modstandsdygtige valgprocesser i EU samt kodeksen for god praksis i valgspørgsmål, Den Europæiske Kommission for Demokrati gennem Ret, Venedigkommissionen, udtalelse nr. 190/2002, Strasbourg, 25.10.2018.

³⁶ Der er behov for bedre at beskytte valgprocesserne, herunder den valgrelaterede infrastruktur, mod angreb, der kombinerer udenlandsk informationsmanipulation og indblanding, desinformationskampagner og en række andre værktøjer og taktikker såsom cyberangreb, skjult kampagnefinansiering, køb af stemmer, angreb på politiske kandidater, forsøg på at skabe social uro eller voldshandlinger og destabilisering.

operationelle udrulning af fælles eksperthold og udveksling af eksperter, navnlig inden for onlinekriminalteknik, desinformation og cybersikkerhed i forbindelse med valg.

Kommissionen vil intensivere sin støtte til medlemsstaterne og interessenterne for at styrke valgintegriteten og beredskabet, beskytte valgrelateret infrastruktur, der er afgørende for tilrettelæggelsen og afholdelsen af valg, minimere risikoen for udenlandsk indblanding, styrke valgnetværk, valgsamarbejde og rapportering samt tilskynde til valgobservation foretaget af borgere og internationale organisationer, der følger relevante internationale standarder, hvilket alle er centrale aspekter af henstillingen fra 2023.

For at sikre frie og retfærdige valg bør **valgrelateret infrastruktur** beskyttes mod cyberangreb. NIS2-direktivet³⁷ og forordningen om cyberrobusthed³⁸ styrker EU's cybersikkerhed ved at sikre, at både kritiske sektorer og digitale produkter er sikre, modstandsdygtige og koordinerede gennem design i hele EU, hvilket direkte bidrager til sikkerheden i valgprocesserne i EU og det overordnede beredskab over for cybertrusler i forbindelse med valg. F.eks. blev kompendiet om cybersikkerhed og modstandsdygtighed i forbindelse med valg, der blev ajourført i 2024³⁹, udarbejdet af NIS-samarbejdsgruppen i samarbejde med Den Europæiske Unions Agentur for Cybersikkerhed (ENISA) og Det Europæiske Valgsamarbejdsnetværk. Cybersikkerhedsreserven, der blev oprettet ved forordningen om cybersolidaritet⁴⁰, er et effektivt redskab, der står til rådighed for medlemsstaterne samt EU-partnere gennem eksternt bistand, og som efter anmodning kan anvendes til at bistå dem med at reagere på væsentlige eller omfattende cybersikkerhedshændelser.

I **forordningen om politisk reklame** fastsættes der fælles EU-standarder, der gør det lettere for borgerne at genkende politiske annoncer, vide, om de er målgruppe for sådanne annoncer, og skelne dem fra andre typer indhold. For at forhindre udenlandsk indblanding forbyder forordningen levering af annoncer til sponsorer fra tredjelande i tre måneder op til et valg eller en folkeafstemning i et EU-land. De nye regler bidrager til at sikre integriteten af valgprocesserne og understøtte en åben og gennemsigtig demokratisk debat⁴¹. Oplysninger om politiske onlineannoncer vil være tilgængelige i et onlineregister, herunder oplysninger om, hvem der har betalt for dem.

For yderligere at forbedre beredskabet omkring valg og valgprocessernes modstandsdygtighed vil samarbejdet med medlemsstaterne blive styrket under Det Europæiske

³⁷ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2555 af 14. december 2022 om foranstaltninger til sikring af et højt fælles cybersikkerhedsniveau i hele Unionen (EUT L 333 af 27.12.2022, s. 80).

³⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/2847 af 23. oktober 2024 om horisontale cybersikkerhedskrav til produkter med digitale elementer (EUT L, 2024/2847, 20.11.2024).

³⁹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/da/news/new-cybersecurity-compendium-how-protect-integrity-elections-published>.

⁴⁰ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2025/38 af 19. december 2024 om foranstaltninger til styrkelse af solidariteten og kapaciteten i Unionen til at opdage samt forberede sig og reagere på cybertrusler og -hændelser (EUT L, 2025/38, 15.1.2025).

⁴¹ De retningslinjer, som Kommissionen har udstedt, understøtter anvendelsen af denne forordning og hjælper alle aktører, der er omfattet af dens anvendelsesområde, med at forstå og overholde deres forpligtelser. Kommissionen vil nedsætte en ny ekspertgruppe for interessenter til at overvåge og indsamle praktisk feedback om gennemførelsen af reglerne. Desuden vil Kommissionen støtte udarbejdelsen af skabeloner og andre værktøjer for at lette anvendelsen af forordningen.

Valgsamarbejdsnetværk. Det Europæiske Valgsamarbejdsnetværks kapacitet vil blive styrket gennem mere systematiske udvekslinger for at støtte den fælles udvikling af fælles værktøjer og produkter på områder af fælles interesse. Nye tematiske rammer vil fremme udvekslinger om emner som valgintegritet og valgrelateret risikostyring og -beredskab, valgobservation i EU, nye måder at føre politiske kampagner på, herunder med hensyn til finansiering, politiske kandidaters og valgte repræsentanternes sikkerhed samt indvirkningen af og rollen for kunstig intelligens og andre nye teknologier i forbindelse med valgprocesser⁴². På grundlag af udvekslinger i Det Europæiske Valgsamarbejdsnetværk vil Kommissionen udarbejde et **register over fælles referencer og standarder for valgprocesser**⁴³. Kommissionen vil fremme anvendelsen af **den fælles mekanisme for robuste valgprocesser**, tilskynde til peer-to-peer-udvekslinger, gensidig frivillig bistand, fælles uddannelse og skrivebordsøvelser. Kommissionen vil også **fremme kortvarige udvekslinger af nationale eksperter** blandt medlemsstaterne. Da EU-kandidatlande og potentielle kandidatlande regelmæssigt er mål for indblanding i valg, vil de blive tættere og mere systematisk inddraget i Det Europæiske Valgsamarbejdsnetværks arbejde, herunder gennem særlige møder. Desuden vil der blive tilstræbt yderligere samarbejde med internationale organisationer, der udvikler referencerammer og metoder for valg, herunder valgobservationer, såsom OSCE og Europarådet.

På grundlag af EU's lovgivningsmæssige rammer og politiske værktøjer⁴⁴ vil Kommissionen fortsat samarbejde med medlemsstaterne og interessenter om at udarbejde en særlig **vejledning om retfærdig, gennemsigtig, menneskecentreret og ansvarlig anvendelse af kunstig intelligens i valgprocesser**. På grundlag af denne vejledning, der skal udarbejdes med støtte fra Det Europæiske Valgsamarbejdsnetværk og Det Europæiske Kontor for Kunstig Intelligens, vil Kommissionen **tilskynde til frivillige tilsagn om ansvarlig brug af nye teknologier** (navnlig kunstig intelligens) i europæiske og nationale politiske partiers og andre relevante aktørers politiske aktiviteter og yderligere fremme udveksling af bedste praksis på disse områder som supplement til eksisterende retlige forpligtelser.

Onlineplatforme og søgemaskiner er blevet vigtige steder for den offentlige debat og for at påvirke den offentlige mening og vælgernes adfærd. Som sådan har udbydere af meget store onlineplatforme og meget store onlinesøgemaskiner en forpligtelse i henhold til forordningen om digitale tjenester til at indføre foranstaltninger, der kan afbøde risici forbundet med negative virkninger på samfundsdebatten og valgprocesser⁴⁵. For at støtte opfyldelsen af disse forpligtelser har Kommissionen vedtaget **retningslinjer for afbødning af systemiske risici**

⁴² Inden for rammerne af Det Europæiske Valgsamarbejdsnetværk vil Kommissionen også organisere udvekslinger om valgmeningsmålinger.

⁴³ Dette vil være baseret på relevante standarder og inddrage erfaringer opnået i forbindelse med EU's valgobservationsmissioner.

⁴⁴ Ud over forordningen om kunstig intelligens omfatter dette navnlig forordningen om politisk reklame og Kommissionens henstilling fra 2023 om inkluderende og robuste valgprocesser.

⁴⁵ En lang række fænomener, der involverer onlineplatforme og søgemaskiner, medfører en øget risiko for valgenes integritet. Disse omfatter, men er ikke begrænset til, udbredelsen af ulovlig hadefuld tale på internettet, trusler i forbindelse med udenlandsk informationsmanipulation og indblanding samt det bredere fænomen desinformation, udbredelse af (voldeligt) ekstremistisk indhold og indhold, der har til formål at radikalisere mennesker, samt udbredelse af indhold, der genereres gennem nye teknologier såsom generativ kunstig intelligens.

for valgprocesser⁴⁶, og den samarbejder med medlemsstaternes nationale myndigheder om deres beredskab forud for valg⁴⁷. Sammen med de nationale koordinatore for digitale tjenester vil Kommissionen i samarbejde med Det Europæiske Valgsamarbejdsnetværk **opdatere DSA Elections Toolkit** (foreligger ikke på dansk) for at tage hensyn til erfaringerne fra de seneste valg og behovet for at dække særlige fænomener⁴⁸.

Adfærdskodeksen om desinformation vil fortsat spille en central rolle i håndteringen af valgrelaterede trusler gennem den frivillige tilgang med flere interessenter, navnlig gennem **systemet for hurtig reaktion** ved valg, som giver underskrivere, der ikke er platforme, såsom civilsamfundsorganisationer, mulighed for hurtigt at indberette tidsfølsomt indhold eller konti, som de anser for at udgøre en trussel mod valgprocessens integritet, til onlineplatformene, således at disse kan træffe passende foranstaltninger i overensstemmelse med deres respektive politikker. Dette bør forfølges og udvides yderligere, herunder til krisesituationer⁴⁹. Nyt valgrelateret arbejde under kodeksen vil fokusere på at kortlægge og analysere nye og fremvoksende trusler forbundet med informationsmanipulationskampagner, som i stigende grad observeres i valgperioder. Underskriverne af kodeksen opfordres til at tage dette videre gennem deres arbejde i kodeksens taskforce og identificere bedste praksis ved at udlede erfaringer fra tidligere EU-valg og nationale valg.

Influencere spiller en stadig vigtigere rolle i politiske onlinekampagner. Med udgangspunkt i EU's Influencer Legal Hub vil Kommissionen støtte oprettelsen af et frivilligt **netværk af influencere** for at øge kendskabet til relevante EU-regler⁵⁰, herunder deres ansvar, når de deltager i politiske kampagner, og for at fremme udvekslingen af bedste praksis. Kommissionen vil også tilskynde til etiske standarder og frivillige forpligtelser, herunder vedrørende informationsintegritet, og støtte influencers arbejde med at fremme digital dannelse.

Gennemsigtighed og ansvarlighed i finansieringen af politik, herunder kampagnefinansiering, er afgørende for at forhindre indblanding og for at sikre lige vilkår mellem politiske partier og kandidater samt for at bevare borgernes tillid til valgenes integritet og retfærdighed. På grundlag af relevante EU-regler og -standarder⁵¹ vil Kommissionen støtte

⁴⁶ Meddelelse fra Kommissionen om retningslinjer for udbydere af meget store onlineplatforme og meget store onlinesøgemaskiner om afbødning af systemiske risici for valgprocesser (C/2024/3014). Inden for rammerne af forordningen om digitale tjenester, navnlig med udgangspunkt i DSA Elections Toolkit for Digital Services Coordinators (foreligger ikke på dansk), som blev offentliggjort af Det Europæiske Råd for Digitale Tjenester og Kommissionen i februar 2025, har rundbordsdrøftelser og stresstest organiseret af medlemsstaternes koordinatore for digitale tjenester vist sig at være nyttige til at forbedre informationsudvekslingen mellem interessenter om valgrelaterede spørgsmål, styrke situationsbevidstheden og teste platformenes beredskab.

⁴⁷ Ved at deltage i rundbordsdrøftelser med alle de berørte aktører samt ved at tilrettelægge stresstest.

⁴⁸ F.eks. eksponeringen af EU-borgere, der bor i udlandet, for udenlandsk informationsmanipulation og indblanding samt desinformationskampagner i valgperioder.

⁴⁹ Samarbejde under kodeksen viste sig at være særlig nyttigt i forbindelse med kriser såsom covid-19-pandemien og Ruslands invasion af Ukraine samt i forbindelse med valg.

⁵⁰ F.eks. forordningen om politisk reklame, forordningen om digitale tjenester, forordningen om kunstig intelligens, forordningen om mediefrihed osv.

⁵¹ Dette vil navnlig afhænge af arbejdet med at støtte anvendelsen af forordningen om politisk reklame, Kommissionens henstilling (EU) 2023/2829 af 12. december 2023 om inkluderende og robuste valgprocesser i Unionen og en mere synlig europæisk dimension og en mere effektiv gennemførelse af valget til Europa-

det fælles arbejde med medlemsstaterne om **gennemsigtighed og integritet i finansieringen af politik** og se på spørgsmål af fælles interesse såsom anonyme donationer og kryptovaluta, som kan bruges til at finansiere aktiviteter på måder, der ikke er gennemsigtige, og som er svære at opdage. Kommissionen vil samle nationale eksperter, navnlig under Det Europæiske Valgsamarbejdsnetværk og i tæt samarbejde med andre EU-netværk samt med inddragelse af interessenter⁵², for at **udveksle bedste praksis, udarbejde mulige retningslinjer og fremme fælles tiltag**.

Samfundsmæssige og teknologiske udviklinger (især online) giver politiske partier og kandidater nye muligheder for at nå ud til vælgerne, men de medfører også nye udfordringer. Den hurtige ændring af informationslandskabet, spændinger og polarisering har resulteret i, at politiske kandidater og valgte repræsentanter i stigende grad udsættes for trusler, angreb og vold, både online og offline⁵³. Kvinder i politik er et særligt mål for denne type adfærd⁵⁴, hvilket kan afholde dem fra at stille op og i nogle tilfælde få dem til at træde tilbage fra valgte poster, hvilket har en klar negativ indvirkning på den demokratiske repræsentation, samtidig med at kvinder fortsat er underrepræsenterede i politik⁵⁵. For bedre at sikre **politiske kandidaters og valgte repræsentanters sikkerhed** vil Kommissionen vedtage en **henstilling om sikkerhed i politik**⁵⁶. Kommissionen vil også – inden for rammerne af Det Europæiske Valgsamarbejdsnetværk og i tæt samråd med relevante interessenter – arbejde på at udarbejde en **særlig vejledning om bedste praksis** og støtte kapacitetsopbygning, praktisk støtte, indsamling af data og frivillige tilsagn (f.eks. løfter og adfærdscodekser) samt etiske standarder på dette område. Der vil i hele dette arbejdsforløb blive lagt særlig vægt på kvinder og andre grupper med øget risiko for forskelsbehandling samt på lokale politikeres situation.

Truslerne mod valgprocessernes integritet er komplekse og mangesidede og kræver beredskab og en indsats på tværs af et bredt spektrum af politikområder og aktører. De seneste erfaringer i Moldova viser, at udenlandsk informationsmanipulation og indblanding kan modstås, og at virkningerne heraf kan reduceres, samt at beredskab, fast politisk engagement, effektiv koordinering og støtte fra EU i væsentlig grad kan øge den demokratiske modstandsdygtighed over for hybride trusler.

Parlamentet, det foreslåede direktiv om bekæmpelse af korruption, EU's regler om bekæmpelse af hvidvask af penge og andre relevante EU-regler (f.eks. indeholder revisionen af forordningen om europæiske politiske partier og europæiske politiske fonde, som fælleslovgiverne nåede til enighed om i juni 2025, styrkede regler om forbud mod indirekte finansiering og om gennemsigtighed for så vidt angår donorer).

⁵² Herunder ekspertise indsamlet under valgobservationsmissioner.

⁵³ Trusler mod journalister, medieprofessionelle og politikere indtager en fremtrædende plads blandt de bekymringer, som respondenterne i den åbne offentlige høring, som Kommissionen gennemførte for at forberede demokratiskjoldet, havde med hensyn til risiciene for demokratiet i EU.

⁵⁴ <https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/combating-cyber-violence-against-women-and-girls-developing-eu-measurement-framework>.

⁵⁵ <https://cdn.table.media/assets/wp-content/uploads/2025/03/07145057/Gender-Equality-Report-Chapeau-Communication.pdf>.

⁵⁶ Dette vil bl.a. bygge på henstillingen fra 2023 om inkluderende og robuste valgprocesser, andre relevante EU-regler og -politikker (f.eks. om ofres rettigheder, vold mod kvinder, racisme og fremmedhad samt beskyttelse af personoplysninger) samt igangværende internationale initiativer, der støttes af EU.

Eksempler på trusler og tilgange til reaktion: casestudiet om Moldova

I 2024 afholdt Moldova præsidentvalg og en folkeafstemning om, hvorvidt landets EU-ambitioner skulle indskrives i forfatningen, midt i omfattende russisk desinformation, indblanding og stemmekøb. Parlamentsvalget i september 2025 var præget af intense russiske hybride trusler, herunder cyberangreb, falske bombetrusler, udenlandsk informationsmanipulation og indblanding samt desinformation⁵⁷, herunder kunstig forstærkning af visse kandidaters eller partiers profiler, udbredt brug af AI-genereret indhold, falske mediesider og stemmekøb⁵⁸.

I forbindelse med sin EU-tiltrædelsesproces styrkede Moldova sin modstandsdygtighed gennem en omfattende og helhedsorienteret tilgang med henblik på at imødegå udenlandsk informationsmanipulation og indblanding samt desinformation på et tidligt tidspunkt. Med bistand fra EU og andre partnere styrkede Moldova sin cybersikkerhed og interne sikkerhed, sin retlige integritet, efterforskningsmyndighedernes kapacitet til at opdage ulovlige finansielle strømme (bl.a. via kryptovalutaer), strategiske kommunikationskapaciteter samt evnen til at levere tjenester til befolkningen selv under kriser (f.eks. energikriser og tilstrømningen af personer, der flygter fra Ruslands angrebskrig mod Ukraine) for at bidrage til at afhjælpe svagheder i den nationale samhørighed. Den nationale valgkommission traf afgørende foranstaltninger i forbindelse med overtrædelser af reglerne for finansiering af partier. Et nyoprettet StratCom-center har koordineret gennemførelsen af strategiske flerparti-kommunikationsrammer for at styrke samfundets modstandsdygtighed over for udenlandsk informationsmanipulation og indblanding baseret på komplekse analyser og fremsyn.

For at støtte situationsbevidsthed og beredskab blev der oprettet et nyt regionalt knudepunkt for Det Europæiske Observationscenter for Digitale Medier med fokus på russisk desinformation og med dækning af Moldova og Ukraine⁵⁹. Kommissionen organiserede også sammen med EU-delegationen og EU's partnerskabsmission (EUPM) en simulering af desinformation og cybertrusler for at øge beredskabet over for hybride trusler i Moldova⁶⁰ og faciliterede en midlertidig eskaleringsmekanisme mellem fire store onlineplatforme, der har undertegnet adfærdskodeksen om desinformation, og lokale civilsamfundsaktører⁶¹.

⁵⁷ De vigtigste desinformationsfortællinger under valgkampagnen havde til formål at polarisere samfundet, undergrave tilliden til demokratiet og skabe hindringer for landet på dets europæiske vej. I disse fortællinger var der fokus på påstande om politisk undertrykkelse og korruption fra regeringens side, valgsvindel, tab af suverænitet samt frygtskabende potentielle væbnede konflikter (EDMO-hubrapport: <https://brodhub.eu/en/republic-of-moldova/report-the-observation-mission-of-the-2025-parliamentary-elections-in-the-republic-of-moldova> fra parlamentsvalget i Republikken Moldova i 2025 – BROD).

⁵⁸ Se rapporter fra FACT (EDMO-knudepunkt, der dækker MD): <https://fact-hub.eu/moldova/> og BROD (EDMO-knudepunkt, der dækker RO og BG): <https://brodhub.eu/en/republic-of-moldova/>.
⁵⁹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/new-european-digital-media-observatory-hub-fights-disinformation-ukraine-and-moldova>.

⁶⁰ Den 11. juni 2015, i samarbejde med Moldovas ministerium for økonomisk udvikling og digitalisering, Den Europæiske Unions delegation til Republikken Moldova og Den Europæiske Unions partnerskabsmission i Moldova, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-services-and-moldovan-authorities-conduct-stress-test-potential-digital-hybrid-threats>.

⁶¹ På grundlag af den vellykkede version af den midlertidige eskaleringsmekanisme under Moldovas valg i 2024 og erfaringerne med kodeksens hurtige reaktion.

De moldoviske nationale myndigheders, civilsamfundets og uafhængige mediers vedvarende indsats samt støtte fra EU, herunder til valgobservationsmissioner, spillede en afgørende rolle i at afsløre indblanding, fremme mediekendskab og bekæmpe desinformation gennem faktuel kommunikation. Denne erfaring viste, at de største sårbarheder opstod i det digitale rum, og at fortsat engagement fra både de nationale myndigheder og EU er nødvendigt for at sikre digital ansvarlighed til støtte for demokratiet.

Styrkelse af valgintegriteten er også en central prioritet i EU's udenrigspolitik. Det er en strategisk nødvendighed, da mange af udfordringerne og angrebene på de europæiske demokratier og valgprocesser er grænseoverskridende af natur og kun reelt kan imødegås, hvis EU er omgivet af modstandsdygtige demokratier. De seneste valg i nabolandene har understreget behovet for at imødekomme nationale myndigheders anmodninger om bistand til bekæmpelse af desinformation på sociale medier. EU vil styrke sin støtte til internationale valgobservationsmissioner, der er til stede på stedet.

Arbejdet under det europæiske center for demokratisk modstandsdygtighed vil bidrage til at styrke retfærdigheden og integriteten i valgprocesser og andre demokratiske processer. Samarbejde og udveksling mellem centret og relevante strukturer og samarbejdsmekanismer på EU-plan på dette område vil fuldt ud respektere gældende retlige rammer, uafhængigheden eller særlige forhold ved disse strukturer og deres deltagere samt eksisterende procedurer (f.eks. Det Europæiske Valgsamarbejdsnetværk, netværket af nationale kontaktpunkter for politisk reklame eller Rådet for Digitale Tjenester).

Foranstaltninger:

- *Støtte et styrket samarbejde med medlemsstaterne under Det Europæiske Valgsamarbejdsnetværk for at styrke valgintegritet og -beredskab*
- *Udarbejde vejledning om brugen af kunstig intelligens i valgprocesser*
- *Ajournføre Digital Services Act Elections Toolkit*
- *Støtte oprettelsen af et frivilligt EU-netværk af influencere*
- *Støtte fælles arbejde med medlemsstaterne om gennemsigtighed og integritet i forbindelse med finansiering i politik*
- *Udarbejde en henstilling fra Kommissionen og en særlig vejledning om bedste praksis for sikkerheden for politiske kandidater og valgte repræsentanter*
- *Styrke samarbejdet med internationale valgobservatører for at styrke kapaciteten til at overvåge desinformation på sociale medier under valgobservationer uden for EU*

2.3.2. Styrkelse af frie og uafhængige mediers modstandsdygtighed

Frie, uafhængige og pluralistiske medier understøtter informationsområdets integritet og mangfoldighed, hvilket gør dem afgørende for vores demokratier. De drager magthaverne til ansvar og hjælper ved at tilbyde en mangfoldighed af pålidelige informationskilder folk med at danne meninger og træffe informerede valg⁶². Fremme af mediefrihed og -pluralisme har også været kernen i EU's arbejde gennem lovgivningsinitiativer såsom den europæiske

⁶² Respondenter til den åbne offentlige høring, som Kommissionen gennemførte for at forberede det europæiske demokratiskjold, udpegede det som en prioritet for demokratisk modstandsdygtighed at sikre pluralisme i frie og uafhængige medier og et sikkert miljø for journalister.

forordning om mediefrihed (EMFA) eller direktivet om bekæmpelse af SLAPP⁶³. EU er også en stærk tilhænger af mediefrihed globalt, herunder på multilateralt plan, og anerkender den afgørende rolle, som uafhængige medier og journalistik spiller for at opretholde demokratiske værdier og grundlæggende rettigheder på verdensplan.

Men mediesektoren er under stærkt økonomisk pres i en kontekst præget af digitalisering. Disse forandringer i informationsmiljøet påvirker den måde, hvorpå information produceres, deles, forbruges og betragtes som troværdig. Borgerne er i stigende grad afhængige af onlineplatforme og på det seneste af generativ kunstig intelligens for at få adgang til oplysninger og danne sig meninger om en lang række spørgsmål, herunder politik. Onlineplatforme er ved at blive de vigtigste informationskilder for unge⁶⁴, især via influencere⁶⁵. De algoritmer, som onlineplatforme bruger til at sortere indhold, fremmer engagement, ofte ved at prioritere sensationelt eller kontroversielt indhold frem for pålidelig og underbygget information. Dette risikerer at forstærke desinformation og samfundsmæssige splittelser, og det udfordrer synligheden af medieindhold. Uafhængige medieudbydere og nyhedsmedier kæmper for at tilpasse deres forretningsmodeller, når det kommer til reklameindtægter⁶⁶, som er et marked, der i stigende grad domineres af onlineplatforme.

Dette har gjort det vanskeligere at opretholde uafhængige nyhedsmedier og tilgængeligheden af kvalitetsjournalistik og undersøgende journalistisk indhold baseret på faglige og etiske standarder. I flere regioner og især i mange landdistrikter er lokale nyhedsmedier blevet drevet ud af markedet, hvilket har skabt "nyhedsørkener" og ført til et fald i tilgængeligheden, mangfoldigheden og kvaliteten af information⁶⁷, hvilket kan føre til tab af engagement og tillid til demokratiet samt større eksponering for desinformation. Desuden skader angreb, urimelige retssager og andre former for intimidering det miljø, som journalister arbejder i, hvilket gør journalisters sikkerhed og beskyttelse til en væsentlig prioritet⁶⁸.

EU har været proaktiv i forhold til at imødegå udfordringer for mediefrihed og mediepluralisme og har fremlagt en række retlige, politiske og finansielle værktøjer. I den europæiske forordning om mediefrihed fastsættes der et nyt sæt fælles regler for at beskytte mediepluralisme og -uafhængighed i EU med det formål at sikre, at både offentlige og private medier let kan operere på det indre marked uden unødigt pres og under hensyntagen til den digitale omstilling. Kommissionen støtter medlemsstaterne i anvendelsen af den europæiske forordning om

⁶³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2024/1069 af 11. april 2024 om beskyttelse af personer, der engagerer sig offentligt mod åbenbart grundløse krav eller urimelige retssager, EUT L, 2024/1069, 16.4.2024.

⁶⁴ Ifølge Social Media Survey 2025 er den mest anvendte kilde til indhold om sociale og politiske aktuelle emner for unge mellem 15 og 24 år sociale medieplatforme (65 %). Kilde: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/3592>.

⁶⁵ Perspektiverne for den europæiske medieindustri. Se: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/2025-european-media-industry-outlook-report>. Reuters Institute Digital News Report 2024 viser, at 57 % af TikTok-brugerne og 53 % af Instagram-brugerne angiver, at influencere er deres primære kilde til nyheder, foran journalister og trykte medier (henholdsvis 41 % og 34 %).

⁶⁶ Indsæt de seneste markedsandelsstatistikker fra Eurostat.

⁶⁷ <https://cmpf.eui.eu/local-media-for-democracy-research-results/>.

⁶⁸ I sin rapport om retssituationen 2025 konstaterede Kommissionen, at der i stigende grad lægges vægt på journalisters sikkerhed og beskyttelse midt i de fortsatte trusler, idet medlemsstaterne opretter eller fortsætter med at opretholde støttestrukturer eller styrker den retlige beskyttelse af journalister. https://commission.europa.eu/publications/2025-rule-law-report-communication-and-country-chapters_en.

mediefrihed, herunder gennem retningslinjer, og vil sikre dens håndhævelse. Kommissionen vil opretholde en aktiv dialog med relevante aktører i branchen og civilsamfundsorganisationer for at sikre, at de beskyttelsesforanstaltninger og mekanismer, der er fastsat i den europæiske forordning om mediefrihed, anvendes effektivt i hele EU.

For at sikre, at udbydere af meget store onlineplatforme og meget store onlinesøgemaskiner tager behørigt hensyn til mediefrihed og -pluralisme, kræves det i forordningen om digitale tjenester, at de omhyggeligt identificerer og afbøder eventuelle systemiske risici, der udspringer af udformningen eller funktionen af deres tjenester, herunder med hensyn til mediefrihed og -pluralisme. Kommissionen vil fortsat overvåge og håndhæve disse forpligtelser, og den vil engagere sig med relevante interessenter for at sikre, at forpligtelserne overholdes i den digitale sfære.

For at sikre den frie informationsstrøm i vores demokrati er der behov for dynamiske og konkurrenceprægede markeder for frie og uafhængige medier. Kommissionen vil fortsat håndhæve EU's **konkurrenceregler** i den digitale sektor for at bidrage til at fremme et retfærdigt og mangfoldigt medielandskab og bekæmpe praksis, der kan underminere mediepluralismen, herunder ved at beskytte uafhængige medieudbydere mod konkurrencebegrænsende adfærd inden for onlinereklamer. Desuden kan beskyttelse af konkurrencen også fremme mediepluralisme og -diversitet, ikke kun i traditionelle mediesektorer, men også i sektorer under hurtig udvikling såsom kunstig intelligens. I de **reviderede retningslinjer for fusioner**⁶⁹ vil Kommissionen give mere vejledning om, hvordan den bevarer konkurrencen på kvalitet, og hvordan dette kan fremme mediepluralisme og -diversitet til gavn for forbrugere og borgere. I henhold til **forordningen om digitale markeder**⁷⁰ vil Kommissionen blandt sine prioriteter medtage håndhævelsesforanstaltninger, der fremmer et uafhængigt og mangfoldigt medielandskab, herunder ved at øge gennemsigtigheden af onlinereklamer. Nye udfordringer såsom udrulningen af AI-baserede tjenester har også en indvirkning på retfærdige og konkurrenceprægede digitale markeder for medier. Kommissionen fører reguleringsmæssige dialoger om disse spørgsmål med de berørte gatekeepere. Dette er også en del af den igangværende revision af forordningen om digitale markeder, som vil kaste lys over de identificerede problemer og potentielle fremtidige tiltag.

For yderligere at støtte sektorens økonomiske levedygtighed vil Kommissionen i forbindelse med den nuværende evaluering og den kommende revision af **direktivet om audiovisuelle medietjenester**⁷¹ (AVMS-direktivet) vurdere måder, hvorpå man kan **styrke den fremtrædende placering af medietjenester af almen interesse og modernisere reklamereglerne med henblik på at fremme bæredygtigheden af EU's medier. Influenceres rolle** vil også blive taget i betragtning i forbindelse med revisionen af direktivet

⁶⁹ Retningslinjer for vurdering af horisontale fusioner efter Rådets forordning om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser (2004/C 31/03) og retningslinjer for vurdering af ikke-horisontale fusioner efter Rådets forordning om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser (2008/C 265/07).

⁷⁰ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/1925 af 14. september 2022 om åbne og fair markeder i den digitale sektor (EUT L 265 af 12.10.2022, s. 1).

⁷¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/1808 af 14. november 2018 om ændring af direktiv 2010/13/EU om samordning af visse love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne om udbud af audiovisuelle medietjenester (direktiv om audiovisuelle medietjenester) i betragtning af de ændrede markedsforhold (EUT L 303 af 28.11.2018, s. 69).

om audiovisuelle medietjenester⁷² og i den kommende retsakt om digital retfærdighed, der supplerer de eksisterende EU-regler.

Offentlig finansiering af public service radio- og tv-virksomhed har til formål at sætte dem i stand til at opfylde samfundets demokratiske, sociale og kulturelle behov og sikre pluralisme, herunder kulturel og sproglig mangfoldighed. I henhold til den europæiske forordning om mediefrihed kræves det, at medlemsstaterne indfører finansieringsprocedurer, der sikrer, at public service-medieudbydere har tilstrækkelige, bæredygtige og forudsigelige finansielle ressourcer til at kunne udføre og udvikle sig inden for rammerne af deres public service-opgave. Den igangværende evaluering af meddelelsen om radio- og tv-virksomhed fra 2009⁷³ har til formål at vurdere, om de eksisterende statsstøtteregler for public service radio- og tv-virksomhed stadig er egnede til formålet i lyset af markedsudviklingen – fra nye teknologier til nye måder at se tv på og nye aktører i sektoren.

Udviklingen af generativ kunstig intelligens skaber muligheder, men medfører også forskellige udfordringer for medieøkosystemet. Piratkopiering på internettet og brug af ophavsretligt beskyttet materiale til at træne AI-modeller uden tilladelse udgør fortsat en betydelig trussel mod mediesektoren, idet det udhuler indtægterne og påvirker kvaliteten og mangfoldigheden af medierne. Kommissionen vil **gennemgå direktivet om ophavsret på det digitale indre marked**⁷⁴ og overveje, hvordan dets effektivitet kan forbedres i lyset af denne udvikling.

Kommissionen vil også anvende sine finansielle værktøjer til at støtte mediesektorens økonomiske modstandsdygtighed i EU og uden for EU. **Programmet for modstandsdygtige medier** vil bygge bro mellem den nuværende støtte til medierne og de finansieringsprogrammer, der foreslås i den nye flerårige finansielle ramme (FFR)⁷⁵, og forberede grundlaget for en vellykket gennemførelse af den næste FFR. Dette program vil støtte uafhængig journalistik og mediekendskab og understrege Kommissionens bestræbelser på at styrke en bæredygtig nyhedsmediesektor, herunder lokal journalistik, også i EU-kandidatlande og potentielle kandidatlande. Kommissionen vil øge støtten til lokale medier gennem **Et Kreativt Europa** ved at fremme projekter, der fokuserer på levedygtigheden af uafhængig og lokal journalistik⁷⁶. Et Kreativt Europa vil også udvide sine eksisterende indkaldelser af forslag om færdigheder i 2027 ved at tilføje en ny foranstaltning om opkvalificering af fagfolk inden for nyhedsmedier. En ny foranstaltning under **Horisont Europa** vil yderligere støtte den

⁷² I forbindelse med revisionen af reglerne for audiovisuelle medier vil Kommissionen fokusere på, hvordan der kan sikres et mere retfærdigt medieøkosystem, hvor seerne – især de yngre – er tilstrækkeligt beskyttet, når de forbruger audiovisuelt indhold online, herunder indhold, der stilles til rådighed af influencere.

⁷³ Europa-Kommissionen, meddelelse om statsstøttereglernes anvendelse på public service radio- og tv-virksomhed, 2009/C 257/01, som Kommissionen iværksatte en offentlig høring om i oktober 2025 for at indhente input fra offentlige myndigheder, virksomheder og borgere.

⁷⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/790 af 17. april 2019 om ophavsret og beslægtede rettigheder på det digitale indre marked (EUT L 130 af 17.5.2019, s. 92).

⁷⁵ Navnlig det foreslåede AgoraEU-program.

⁷⁶ Kommissionen støtter også uafhængig lokal journalistik og bidrager til uddannelse af kommende journalister gennem foranstaltninger med fokus på specifikke emner, f.eks. inden for EU's samhørighedspolitik. Dens lokalt orienterede informationsforanstaltninger og kapacitetsopbyggende tiltag bidrager til at tackle "nyhedsørkenene".

digitale omstilling af medieindustrien ved bl.a. at udvikle nye innovative værktøjer for medierne, så de kan få nye brugere og indtægtskilder.

Private investeringer i medierne er fortsat relativt lave og kræver nye skræddersyede investeringsløsninger med fokus på langsigtet investeringsafkast. **Private equity** bør have mulighed for at støtte uafhængige medier af høj kvalitet. Kommissionen vil fremme impact-investeringer i nyhedsmediesektoren og begynde at engagere sig med potentielle investorer sammen med EIB-Gruppen.

Kommissionen har som led i sin støtte til udbredelsen af kunstig intelligens i de kulturelle og kreative sektorer forpligtet sig til at bidrage til udviklingen af **paneuropæiske platforme** for at stille nyheder og oplysninger i realtid fra professionelle medieforetagender til rådighed for et bredere publikum i hele EU på flere sprog⁷⁷. Kommissionen vil også øge sin støtte til innovative medieprojekter, der leverer nye formater og nyt indhold til publikum i og uden for Unionen⁷⁸. Desuden vil Kommissionen undersøge fremtidige veje for EU's teknologiske miljø med et indledende fokus på fremtidige sociale netværk/socialt medieplatforme, der støtter EU's **digitale suverænitet**.

Sikring af **journalisters sikkerhed og beskyttelse** er fortsat en nøgleprioritet, herunder i EU's eksterne indsats⁷⁹. For at intensivere indsatsen for at beskytte journalister mod uberettiget pres, trusler og angreb vil Kommissionen ajourføre sin **henstilling om journalisters sikkerhed**⁸⁰ for at støtte et stærkere sikkerheds- og mulighedsskabende miljø for journalister og for formidling af nyheder af høj kvalitet (primærkildejournalistik) i samfundet, og den vil organisere **et arrangement på højt plan om bekæmpelse af SLAPP-sager** for at støtte revisionen af sin henstilling om bekæmpelse af SLAPP⁸¹. For at fremme sikre havne for journalister, forskere og civilsamfundsorganisationer, der er aktive inden for analyse af informationsmiljøet og dets udvikling (f.eks. virkningen af kunstig intelligens), vil Kommissionen desuden vedtage retningslinjer til støtte for gennemførelsen af relevante EU-regler⁸².

⁷⁷ Strategi for kunstig intelligens, COM(2025) 723 final.

⁷⁸ Foranstaltninger til støtte for nyhedsmediesektoren findes på: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/news-initiative>. Der er også iværksat bemærkelsesværdige samarbejdsinitiativer på medlemsstaternes initiativ. Nye eksempler på sådanne grænseoverskridende initiativer omfatter ARTE+ og projektet "informationsskjoldet", som Deutsche Welle og France Médias Monde har iværksat.

⁷⁹ Støtte til uafhængige og pluralistiske medier, adgang til information og bekæmpelse af desinformation samt journalisters og mediarbejders sikkerhed online og offline er centrale prioriteter i EU's handlingsplan for menneskerettigheder og demokrati og omfatter foranstaltninger såsom EU's mekanisme for menneskerettighedsforkæmpere: ProtectDefenders.eu og EU's støtte til Den Europæiske Demokratifond (EDD), som støtter demokratiforkæmpere, herunder uafhængige medieplatforme og journalister. <https://democracyendowment.eu/>.

⁸⁰ Kommissionens henstilling (EU) 2021/1534 af 16. september 2021 om sikring af journalisters og andre mediefolks beskyttelse og styrkelse af deres position i Den Europæiske Union, C/2021/6650.

⁸¹ Kommissionen vil også forny mandatet for og sammensætningen af ekspertgruppen om SLAPP for at fremme støtte til ofre og gennemgå EU's internationale privatretlige regler for at vurdere det eventuelle behov for at medtage SLAPP-relevante aspekter.

⁸² F.eks. forordningen om digitale tjenester, forordningen om politisk reklame eller forordningen om kunstig intelligens.

For at bidrage til det overordnede mål om at støtte mediefrihed og -pluralisme vil Kommissionen også fortsat finansiere mekanismer til overvågning af pressefriheden i EU's medlemsstater og kandidatlande⁸³.

Kommissionen støtter også uafhængige medier og journalistik af høj kvalitet internationalt, navnlig i EU's nabolande samt i EU-kandidatlande og potentielle kandidatlande. Basisfinansiering til opretholdelse af uafhængige medieaktiviteter er et effektivt og virkningsfuldt middel til at bekæmpe autoritære regimers desinformationsaktiviteter både nationalt og internationalt. Undersøgende formater og underholdningsformater, som er uafhængige og af høj kvalitet, bidrager til at forhindre, at fortællinger, som udgør udenlandsk informationsmanipulation og indblanding, får fodfæste, og kan begrænse udbredelsen til EU og EU's partnerlande⁸⁴. Desuden yder Den Europæiske Demokratifond og Kommissionens ProtectDefenders.eu-mekanisme støtte til journalister, der er i fare som menneskerettighedsforkæmpere fra lande uden for EU. I 2024 blev mindst 943 mediearbejdere støttet gennem sidstnævnte mekanisme. Kommissionen vil fortsat yde basisfinansiering til uafhængige journalister og medieforetagender i eksil – herunder fra Rusland, Belarus og andre lande – som arbejder fra EU og dets nabolande, samt bidrage til at opretholde uafhængige medieforetagender af høj kvalitet i centrale partnerlande. Kommissionen vil optrappe det hurtige reaktionsarbejde med betroede partnere for at sikre, at løsninger til omgåelse af digital censur, til antiovervågning og mod nedlukning stilles til rådighed for borgere, civilsamfundsaktører og journalister under autoritære regimer. Kommissionen har også foreslået at prioritere støtte til mediefrihed under det nye udgiftsområde i FFR, "Et Globalt Europa".

Foranstaltninger:

- *Gennemgå direktivet om audiovisuelle medietjenester*
- *Håndtere udfordringer for medieøkosystemet i forbindelse med revisionen af direktivet om ophavsret på det digitale indre marked*
- *Give vejledning for at opretholde konkurrencen og fremme mediepluralisme og -diversitet i forbindelse med revisionen af retningslinjerne for fusioner*
- *Vurdere egnetheden af de eksisterende statsstøtteregler for public service radio- og tv-virksomhed i evalueringen af meddelelsen om radio- og tv-virksomhed fra 2009*
- *Lancere et nyt program for modstandsdygtige medier for at støtte uafhængig journalistik og mediekendskab*
- *Styrke foranstaltningerne for journalisters sikkerhed og bekæmpelse af misbrug af retssager (SLAPP)*
- *Støtte uafhængige kvalitetsmedier og journalistik uden for EU's grænser*

⁸³ Se f.eks. projekter, der modtager støtte fra programmet Et Kreativt Europa, såsom Media Freedom Rapid Response.

⁸⁴ EU's centrale støtte til uafhængige medier, der ydes via Den Europæiske Demokratifond, har alene i Rusland nået et publikum på mindst 36 millioner via sociale mediekkanaler. Siden 2022 har de EU-støttede medier øget deres publikum med mindst 15-20 %.

2.4. Styrkelse af samfundets modstandsdygtighed og borgernes engagement

Engagerede og handlekraftige borgere og et aktivt civilsamfund er demokratiets rygrad. Fremme af undervisning i medborgerskab, herunder medier, digital dannelse og kritisk tænkning, styrker bevidstheden om risici og trusler og sætter borgere i alle aldre og alle samfund i stand til at navigere i informationsmiljøet, få adgang til pålidelige oplysninger, udøve deres demokratiske rettigheder og deltage i demokratiske processer. Fremme af borgernes engagement i det demokratiske liv gennem støtte til deltagelsesbaserede og vejledende værktøjer er også nødvendigt for at styrke ejerskab, myndiggørelse og offentlighedens tillid. Sådanne tiltag er afgørende for at opbygge samfundets samlede modstandsdygtighed.

2.4.1. Uddannelse i medborgerskab og kompetencer til demokrati

Medborgerskabsfærdigheder, herunder medie- og digital dannelse, er afgørende for demokratiet. En bred vifte af projekter understøtter sådanne færdigheder under forskellige EU-programmer, f.eks. Erasmus+, programmet for borgere, ligestilling, rettigheder og værdier (CERV) og Horisont Europa.

Foranstaltninger inden for uddannelse

Skoler og uddannelsesinstitutioner spiller en central rolle i udviklingen af medborgerskabsfærdigheder, så folk kan handle ansvarligt ved at fremme kritisk tænkning, inklusion, ytringsfrihed og aktivt medborgerskab. Ved at fremme disse færdigheder giver uddannelsesinstitutioner på alle niveauer borgerne mulighed for at være informerede og engagerede, og dermed opbygges mere modstandsdygtige demokratiske samfund.

Som en del af færdighedsunionen betragter **handlingsplanen for grundlæggende færdigheder** både medborgerskabsfærdigheder og digitale færdigheder som grundlæggende færdigheder, der er afgørende for, at borgerne kan trives, både i deres arbejds- og privatliv. **Uddannelsespakken** for 2026 vil omfatte en **støtteordning for grundlæggende færdigheder til skoler** for at støtte børn og unge i at tilegne sig læse- og skrivefærdigheder, matematik, naturvidenskab, digitale færdigheder og medborgerskabsfærdigheder. Som led i denne pakke vil Kommissionen fremlægge en 2030-køreplan for fremtiden for digital uddannelse og færdigheder, der bygger på revisionen af handlingsplanen for digital uddannelse, med fokus på digitale færdigheder, AI-kompetencer og kritisk tænkning samt styrkelse af den demokratiske modstandsdygtighed i den digitale verden.

Kommissionen vil fremsætte anbefalinger til skoleledere og politiske beslutningstagere. Dette vil omfatte opdaterede **retningslinjer for lærere og undervisere om bekæmpelse af desinformation og fremme af digitale færdigheder gennem uddannelse og undervisning**⁸⁵ for at styrke lærernes pædagogiske ekspertise og de unges færdigheder inden for kritisk tænkning, fremme ansvarlig brug af digitale teknologier og støtte informerede valg online. Dette vil omfatte udviklinger såsom generativ kunstig intelligens, informationsmanipulation⁸⁶

⁸⁵ Europa-Kommissionen: Generaldirektoratet for Uddannelse, Unge, Idræt og Kultur, *Retningslinjer for lærere og undervisere om bekæmpelse af desinformation og fremme af digitale færdigheder gennem uddannelse og undervisning*, Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2022, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/28248>.

⁸⁶ Herunder en mulig differentieret målretning mod drenge og piger.

og de sociale mediers og influencers rolle. Kommissionen er også i færd med at udarbejde retningslinjer for at støtte tilegnelsen af grundlæggende færdigheder inden for beredskab, herunder relevante elementer af mediekendskab, som en nøgle til aktivt og informeret medborgerskab samt bekæmpelse af desinformation og informationsmanipulation. Kommissionen vil udvikle en **kompetenceramme for unionsborgerskab**⁸⁷ sammen med **retningslinjer for styrkelse af undervisningen i medborgerkundskab i skolerne**. Dette vil danne grundlag for udviklingen af læseplaner og uddannelsesprogrammer.

Mediekendskabstiltag på andre områder end uddannelsesområdet

Som supplement til foranstaltninger på uddannelsesområdet skal tiltag til støtte for mediekendskab, herunder digital dannelse, i hele EU opskaleres på en inkluderende og effektiv måde for at nå ud til personer i alle aldre og med alle former for socioøkonomiske baggrunde, især personer uden for uddannelses- og erhvervsuddannelsesmiljøer.

Kommissionen vil lancere **en pakke af foranstaltninger om mediekendskab. Programmet for modstandsdygtige medier** vil omfatte nye tiltag til støtte for mediekendskab, der når ud til alle aldersgrupper (unge, voksne, ældre) på tværs af landdistrikter og byområder. Det vil tage fat på nye og eksisterende udfordringer i forbindelse med informationsintegritet, forbinde mediekendskab med beredskab og fokusere på nye tendenser med hensyn til medieforbrug⁸⁸. Potentielle tiltag til forbedring af eksisterende mekanismer i henhold til direktivet om audiovisuelle medietjenester vedrørende mediekendskab vil også indgå i evalueringen og revisionen af disse regler. Der vil blive lagt vægt på at støtte medlemsstater, der står over for særlige udfordringer og behov, samt kandidatlande og potentielle kandidatlande⁸⁹ og grupper, der står over for hindringer for at deltage i det demokratiske liv⁹⁰.

Kommissionen vil støtte medlemsstaterne i at udvikle, udvide eller gennemføre **nationale eller regionale handlingsplaner for mediekendskab**⁹¹.

Kommissionen vil også **styrke fællesskabet for mediekendskab** for at øge koordineringen og styrke forbindelserne mellem de involverede aktører. Dette vil omfatte en styrkelse af Kommissionens **ekspertgruppe om mediekendskab** bestående af medlemsstaternes myndigheder ved at fremme udveksling af bedste praksis, tilbyde nye samarbejdsværktøjer og udvide dens mandat til at omfatte aspekter af samfundets modstandsdygtighed og beredskab. For at supplere ekspertgruppen om mediekendskabs indsats vil Kommissionen også oprette et

⁸⁷ Under hensyntagen til bl.a. de rettigheder, der er knyttet til unionsborgerskabet, som forklaret i vejledningen om unionsborgerskab: https://commission.europa.eu/publications/guide-eu-citizenship_en og den kommende EU-demokrativejledning for borgere.

⁸⁸ Foranstaltninger til forbedring af mekanismen for mediekompetence under direktivet om audiovisuelle medietjenester vil også indgå i evalueringen og revisionen.

⁸⁹ Som er særligt udsatte for udenlandsk informationsmanipulation og indblanding samt desinformation på grund af deres nærhed til Rusland og Belarus.

⁹⁰ Sidstnævnte kunne baseres på eksisterende indikatorer såsom mediepluralismeindekset, som indeholder en delindikator for niveauet af mediekendskab.

⁹¹ EU's strategi for beredskabsunionen indeholdt en opfordring til at intensivere arbejdet med digital dannelse og mediekendskab, herunder i forbindelse med det europæiske demokratiskjold og 2030-køreplanen for fremtidens digitale uddannelse og færdigheder, for at styrke kritisk tænkning og opbygge modstandsdygtighed over for desinformation og cybertrusler fra en tidlig alder. Flere medlemsstater har nationale programmer til at nå disse mål. Luxembourg vedtog f.eks. en national handlingsplan for digital inklusion i 2021, og Malta har en digital uddannelsesstrategi for 2025-2030.

nyt **uafhængigt ekspertnetværk for mediekendskab**, der samler uafhængige eksperter fra forskellige områder (f.eks. beredskab, udenlandsk informationsmanipulation og indblanding og desinformation, dataanalyse, risici for informationsintegritet, adfærdsvidenskab osv.) for at give uafhængige input og indsigter med henblik på at imødegå nye udfordringer. Indsatsen for mediekendskab vil også bygge på Det Europæiske Observationscenter for Digitale Mediers (EDMO) mediekendskabsfællesskab og yderligere udvide samlingen af bedste praksis og anvendelsestilfælde baseret på EDMO's retningslinjer for effektive initiativer vedrørende mediekendskab⁹² samt ved at opskalere succeshistorier, der er udviklet og udbredt af **EDMO's regionale/nationale knudepunkter**, f.eks. med henblik på opsøgende arbejde over for sårbare samfund og landdistriktsamfund samt ældre eller samarbejde med medierne.

Kommissionen vil fremlægge en **EU-demokrativejledning for borgere** for at fremme borgernes bevidsthed om deres demokratiske rettigheder i henhold til EU-retten og de politiske rammer samt om, hvordan de kan udøve disse rettigheder⁹³. Der vil blive lagt særlig vægt på unge.

For at inddrage borgerne i udformningen af disse foranstaltninger om demokrati, medborgerskab samt mediefærdigheder og digitale færdigheder vil Kommissionen organisere et **europæisk borgerpanel om demokratisk modstandsdygtighed**.

Foranstaltninger:

- *Udarbejde 2026-ordningen for støtte til grundlæggende færdigheder i skoler, herunder medborgerskab og digitale færdigheder*
- *Opdatere retningslinjerne for lærere og undervisere om desinformation og digitale færdigheder*
- *Udarbejde en kompetenceramme for EU-borgerskab sammen med retningslinjer for at styrke undervisningen i medborgerkundskab i skolerne*
- *Støtte medlemsstaterne i udviklingen, udvidelsen eller gennemførelsen af nationale eller regionale handlingsplaner om mediekendskab*
- *Iværksætte foranstaltninger om mediekendskab med nye prioriteter og et styrket mediekendskabsfællesskab*
- *Udarbejde en EU-demokrativejledning for borgerne*
- *Organisere et europæisk borgerpanel om demokratisk modstandsdygtighed*

2.4.2. Fremme borgernes engagement og deltagelse

Nye og meningsfulde metoder til borgerdeltagelse, debat og engagement på tværs af alle generationer⁹⁴ giver borgerne yderligere muligheder for at engagere sig i demokratiske debatter og i den offentlige politikudformning, beriger drøftelserne med forskellige perspektiver – som

⁹² Se: <https://edmo.eu/areas-of-activities/media-literacy/raising-standards-the-edmo-guidelines/>.

⁹³ Fokus på rettigheder i henhold til forordningen om digitale tjenester, forordningen om kunstig intelligens, direktivet om audiovisuelle medietjenester, forordningen om politisk reklame, EU's valgrettigheder og andre relevante rammer.

⁹⁴ Disse metoder omfatter tværgenerationelle borgerpaneler, borgerforsamlinger, deltagerbaseret budgetlægning, deltagelsesbaseret planlægning eller nye digitale borgerteknologiske værktøjer og platforme, som supplerer praksisser såsom offentlige høringer eller spørgeundersøgelser.

demonstreret af konferencen om Europas fremtid – og styrker det repræsentative demokrati baseret på valg.

På EU-plan anvender Kommissionen flere værktøjer til at inddrage EU-borgerne i sin politikudformning begyndende med det europæiske borgerinitiativ, der er et unikt dagsordenssættende værktøj, der giver borgerne mulighed for at fremsætte deres idéer til handling på EU-plan. De **europæiske borgerpaneler** og **platformen for borgerinddragelse** er blevet vigtige aktiver til at informere og støtte politikudformningen, opbygge demokratisk modstandsdygtighed og fremme europæisk medborgerskab, og deres anvendelse på EU-plan og i medlemsstaterne vil blive fremmet. Kommissionen vil undersøge mulighederne for at åbne sin platform for borgerinddragelse eller for at gøre den interoperabel med nationale, regionale og lokale offentlige forvaltninger.

Kommissionen vil arbejde tæt sammen med relevante organer og enheder såsom Det Europæiske Regionsudvalg, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og interessenter⁹⁵ for at styrke et **netværk af nationale myndigheder om borgerdeltagelse** med nationale kontaktpunkter, der navnlig bygger på Kommissionens virtuelle kompetencecenter for deltagerorienteret og deliberativt demokrati⁹⁶. Netværket vil have fokus på det lokale niveau, styrkelse af unges indflydelse og dialog mellem generationerne, yde praktisk støtte og fremme relevante værktøjer til de nationale myndigheder. Inden for denne ramme vil Kommissionen støtte udarbejdelsen af en **uddannelsespakke** for medlemsstaterne om borgerdeltagelse på alle officielle EU-sprog.

Kommissionen vil sikre bredere adgang til oplysninger om borgernes deltagelse gennem en **flersproget portal** for ressourcer på EU-plan for at udbrede værktøjer og information om demokratisk deltagelse mere bredt, til brug på alle niveauer i hele EU, herunder offentlige forvaltninger, interessenter og borgere, og centralisere oplysninger indsamlet gennem netværket af nationale myndigheder om borgerdeltagelse samt under kompetencecentret for deltagerorienteret og deliberativt demokrati.

Innovative digitale værktøjer bør fremmes for at supplere og støtte personlige udvekslinger. Kommissionen vil stimulere innovation i onlineplatforme, der muliggør deltagelse i demokratiet (civic tech⁹⁷), herunder lokale digitale platforme, der understøtter demokratisk engagement og udnytter kunstig intelligens til deltagelsesformål. For at indlede samarbejdet med civic tech-sektoren vil Kommissionen organisere en **civic tech-hackathon** for at fremvise innovative projekter og oprette et europæisk **civic tech-knudepunkt**⁹⁸, som vil udgøre et

⁹⁵ EU-strategien for civilsamfundet vil foreslå foranstaltninger til at samarbejde med medlemsstaterne om at styrke civilsamfundsorganisationernes engagement, også som opfølgning på henstillingen fra 2023, når det gælder disse aktører, mens initiativerne under demokratiskjoldet har fokus på borgernes deltagelse.

⁹⁶ Dette center støtter deltagelses- og debatprojekter på EU-plan og inddrager kandidatlande og potentielle kandidater med en række ressourcer, kurser, arrangementer med fysisk fremmøde, borgerlaboratorier og et praksisfællesskab med tværfaglig ekspertise fra hele EU.

⁹⁷ Civic tech (borgerteknologi) kan defineres som brugen af digitale teknologier til at styrke demokratiet ved at gøre det muligt for offentligheden at blive informeret, deltage i beslutnings- og politikudformning samt øge regeringernes lydhørhed og ansvarlighed (se OECD Public Governance Policy Papers nr. 72 fra 2025).

⁹⁸ Det vil blive forbundet med portalen for et interoperabelt Europa, som blev oprettet ved forordning 2024/903 og giver adgang til interoperabilitetsløsninger og open source-løsninger, der anvendes af offentlige forvaltninger i Europa. Det indeholder allerede eksempler på open source-værktøjer til borgerdeltagelse.

omfattende flersproget kontaktpunkt for information, ressourcer og værktøjer om civic tech⁹⁹. Kommissionen vil støtte pilotprojekter på dette område under relevante EU-finansieringsprogrammer, hvor lokale myndigheder, lokalsamfund og nystartede teknologivirksomheder inddrages for at udvikle skalerbare løsninger, også i landdistrikter¹⁰⁰. På tværs af disse arbejdsområder vil der blive lagt særlig vægt på tilgængeligheden og interoperabiliteten af civic tech-værktøjer.

Unge deltagelse og inddragelse på alle niveauer sikrer, at politikker og beslutninger tager hensyn til perspektiver og behov hos den yngre generation, som skal leve med de langsigtede konsekvenser. Inddragelse af unge på en inkluderende måde fremmer også en følelse af medborgeransvar og tilskynder til livslang deltagelse i samfundet og demokratiet. Unge spiller en central rolle i Kommissionens bestræbelser på at inddrage borgerne i dens politikudformning, herunder gennem Formandens Ungdomsrådgivningsudvalg. Der vil blive organiseret **dialoger om ungdomspolitik** mellem kommissærer og unge **om gennemførelsen af det europæiske demokratiskjold**. EU's **værktøjskasse for deltagelse i ungdomsdialogen**, der er udarbejdet sammen med nationale ungdomsråd, **vil blive tilpasset** for at nå ud til flere unge, og den vil blive promoveret via Den Europæiske Ungdomsportal for at styrke unges engagement mere bredt. **Initiativet Fremtidens stemmer** vil have til formål at skabe et europæisk forum for retfærdighed mellem generationerne i demokratiet som et inkluderende rum, hvor mennesker i alle aldre kan mødes for at forme Europas langsigtede valg.

Foranstaltninger:

- *Fremme borgeres og unges deltagelse, herunder ved at styrke et netværk af nationale myndigheder om borgerdeltagelse, med en uddannelsespakke og en flersproget portal for ressourcer på EU-plan*
- *Oprette et europæisk civic tech-knudepunkt til støtte for civic tech-sektoren*

2.4.3. Styrkelse af demokratiet gennem foranstaltninger, der inddrager hele samfundet

For yderligere at styrke demokratiet er det nødvendigt at yde vedvarende støtte til engagerede aktører og lokalsamfund, anerkende og forstærke deres initiativer samt fremhæve bedste praksis, der demonstrerer innovative tilgange. Der skal rettes et særligt fokus mod regioner, der er præget af lavt engagement i samfundet og politik.

For at imødegå voksende udfordringer såsom social fragmentering, digital isolation og faldende tillid til offentlige institutioner vil Kommissionen fremme fællesskabsopbyggende tilgange. Sammen med lokale myndigheder og netværk i hele EU – herunder **EU-netværket af lokalpolitikere** – vil Kommissionen tilskynde til og støtte græsrodsinitiativer, der samler mennesker i forskellige aldre og med forskellig baggrund og styrker lokale forbindelser og inkluderende offentlige rum, herunder gennem sport, musik, historiefortælling og samarbejde.

⁹⁹ Som sådan vil det støtte synligheden af civic tech-værktøjer og udvekslingen af ekspertise og viden på tværs af civic tech-økosystemet samt fremme bevidstheden om denne sektor blandt nationale og lokale myndigheder.

¹⁰⁰ Med udgangspunkt i den europæiske interoperabilitetsramme vil der blive udarbejdet en vurderingsmodel til at evaluere modenhedsniveauet for interoperabilitet på civic tech-platformer og hjælpe onlinepladformer med at identificere områder, hvor der kan ske forbedringer.

Lokalt demokrati, inklusion og deltagelsesbaserede tilgange er blandt de centrale værdier og principper i det nye europæiske Bauhaus. Det vil støtte det lokale demokrati gennem konkrete initiativer, der fremmer innovative tilgange til borgerinddragelse med udgangspunkt i naboskabsområder. Dette omfatter styrkelse af lokalsamfundets deltagelse og forbindelser mellem generationerne samt fremme af samarbejdsbaserede tilgange til inkluderende offentlige rum og kvarterer.

Kommissionens EUROPE DIRECT-centre vil fungere som lokale mikroknodepunkter for demokrati – åbne, levende rum, hvor lokalsamfund mødes, udveksler idéer og handler i fællesskab, og som understøtter en inkluderende dialog, der er forankret i borgernes hverdag. I samarbejde med de lokale myndigheder kan disse centre være værter for aktiviteter, der omsætter diskussion til fælles oplevelser – fra fællesskabsarrangementer til lokal udveksling af færdigheder eller lokale podcasts¹⁰¹.

For at fremme flere udvekslinger og synergier mellem interessenter, der er aktive inden for demokratisk innovation, deling af bedste praksis og synliggørelsen af deres projekter, vil Kommissionen organisere et **arrangement på højt plan** om demokrati og uddele en **årlig pris for demokratisk innovation**¹⁰². Synliggørelse af demokratirelaterede projekter øger deres synlighed over for private donorer og filantropiske organisationer, som opfordres til at spille en større rolle.

Kommissionen vil iværksætte særlige **oplysningskampagner** for at forklare, hvorfor demokrati er vigtigt, og hvordan alle borgere, herunder unge, kan udøve deres demokratiske rettigheder og få deres stemme hørt¹⁰³.

Den private sektor spiller også en rolle i at fremme og opretholde demokratiet, som er grundlæggende for et retfærdigt og velfungerende erhvervsklima og økonomisk velstand. En velstående økonomi er til gengæld afgørende for, at demokratiet kan trives. Kommissionen vil tilskynde private virksomheder og erhvervssammenslutninger til at udveksle bedste praksis, påtage sig frivillige forpligtelser på dette område og opbygge en **erhvervskoalition for demokrati**¹⁰⁴.

Foranstaltninger:

- *Afholde et arrangement på højt plan om demokrati samt en årlig pris for demokratisk innovation*
- *Gennemføre særlige oplysningskampagner fra Kommissionens side*
- *Støtte opbygningen af frivillige tilsagn fra den private sektor om at danne en erhvervskoalition for demokrati*

¹⁰¹ Ambassadørerne for borgerinddragelse, alumner fra de europæiske borgerpaneler, kan dele deres erfaringer og bidrage til at fremme borgernes deltagelse.

¹⁰² Som kunne være åbne for konkrete projekter i EU-kandidatlande og potentielle kandidatlande.

¹⁰³ Ambassadørerne for borgerinddragelse, alumner fra de europæiske borgerpaneler, kan dele deres erfaringer og bidrage til at fremme borgernes deltagelse.

¹⁰⁴ Understøttet af en indledende workshop og en undersøgelse af muligheder for bidrag fra erhvervslivet.

2.4.4. Sikring af evidensbaseret beslutningstagning

Evidensbaseret politikudformning sikrer, at institutioner, debatter og beslutningstagning er forankret i faktuelle, gennemsigtige og ansvarlige processer samt upartiske data baseret på frihed til videnskabelig forskning, hvilket fremmer tillid og legitimitet i forvaltningen. For at sikre effektive og demokratiske videnskabelige rådgivningsprocesser og videnskabelig støtte til offentlige politikker er det nødvendigt at fremme overholdelse af de højeste standarder for forskningsetik og -integritet. Det er også afgørende at muliggøre borgernes engagement og tillid til videnskaben samt at sikre robuste og uafhængige rådgivningssystemer. I denne forbindelse vil Kommissionen vedtage en **henstilling om støtte til videnskabelig evidens og dens anvendelse i den offentlige politikudformning**.

Friheden til videnskabelig forskning er en afgørende del af den akademiske frihed og er essentiel for at skabe troværdig viden og pålidelige data. Ved at beskytte forskeres og akademikers uafhængighed til at undersøge, stille spørgsmål og innovere, sikrer man, at det evidensgrundlag, der anvendes i politikudformningen, er troværdigt og upartisk. Disse værdier er også en forudsætning for, at videregående uddannelsesinstitutioner kan opfylde deres akademiske og samfundsmæssige mission ved at fremme og understøtte offentlige diskurser gennem ekspertise og evidens, og de er afgørende for demokratisk modstandsdygtighed. Den kommende **retsakt om det europæiske forskningsrum** vil bekræfte friheden til videnskabelig forskning i EU-retten som en væsentlig del af de akademiske værdier. Kunstnerisk frihed og beskyttelse af kunstnere og kulturinstitutioner, som behandlet i Kulturkompasset for Europa, er også et vigtigt element i det demokratiske fundament og den demokratiske modstandsdygtighed.

På grundlag af Rådets henstilling fra 2024 om øget forskningssikkerhed¹⁰⁵ vurderer Kommissionen også mulighederne for at oprette et **europæisk ekspertisecenter for forskningssikkerhed** for at styrke evidensgrundlaget for politikudformning vedrørende forskningssikkerhed og fremme et praksisfællesskab på tværs af EU.

Mere generelt kan det europæiske center for demokratisk modstandsdygtighed også lette **udveksling af erfaringer om opbygning af demokratisk modstandsdygtighed** såsom **bedste praksis for opbygning af fællesskaber, mediekendskabsinitiativer og beredskabstiltag**.

Foranstaltninger:

- *Vedtage en henstilling fra Kommissionen om støtte til videnskabelig evidens og dens anvendelse i den offentlige politikudformning*
- *Forankre friheden til videnskabelig forskning i EU-retten under retsaken om det europæiske forskningsrum*
- *Vurdere mulighederne for at etablere et europæisk ekspertisecenter for forskningssikkerhed*

¹⁰⁵ Rådets henstilling af 23. maj 2024 om styrkelse af forskningssikkerheden (C/2024/3510).

3. Investering i demokrati er investering i vores fremtid

Finansiell støtte er afgørende for at nå prioriteterne i det europæiske demokratiskjold på kort og lang sigt. Flere EU-finansieringsprogrammer er relevante i denne henseende. **Et Kreativt Europa** yder finansiering til støtte for medier, journalistik og digitale færdigheder og mediekendskab. **Programmet for et digitalt Europa** støtter tværfagligt samarbejde for at bekæmpe desinformation gennem sin finansiering af EDMO, herunder dets regionale knudepunkter, og det europæiske netværk af faktatjekkere. **Horisont Europa** støtter forskning, innovation og eksperimenter med henblik på at styrke demokrati og regeringsførelse og udvikle demokratisk innovation. **Programmet for borgere, ligestilling, rettigheder og værdier (CERV)** beskytter og fremmer Unionens værdier og fremmer borgernes engagement og deltagelse i Unionens demokratiske liv.

Søjlen for hurtig reaktion under instrumentet for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde støtter uafhængig journalistik og opbygger kapacitet til bekæmpelse af udenlandsk informationsmanipulation og indblanding i krisesituationer. Andre programmer som f.eks. **programmet for retlige anliggender** og **Erasmus+** styrker demokratiet ved at nå deres vigtigste mål. Faciliteterne for Ukraine, Vestbalkan og Moldova gør det muligt at udbetale finansiering baseret på gennemførelsen af strukturreformer, der har til formål at styrke demokratiet, med støtte til civilsamfundsorganisationer, uafhængige medier, mediekendskab og modstandsdygtighed over for udenlandsk informationsmanipulation og indblanding og hybride trusler. Kommissionen vil prioritere demokratirelaterede aspekter ved programmeringen af disse midler for den resterende tid under den nuværende flerårige finansielle ramme (FFR). Der bør overvejes innovativ finansiering såsom mikrotilskud til lokale initiativer, finansielle instrumenter såsom garantier, lån og egenkapital samt tilskyndelse til og strømning af crowdfunding.

Der bør tilskyndes til privat finansiering. F.eks. kan private equity-finansiering allerede anvendes til at mindske risikoen ved kreative projekter i den audiovisuelle sektor ved at finansiere udvikling og distribution af film, medieindhold eller kulturelle initiativer. En sådan risikobegrænsning kan anvendes på fremtidige projekter til støtte for uafhængige medier og journalistik. Fundraisingarrangementer kan stimulere filantropiske bidrag og samarbejde med private fonde for at styrke den finansielle støtte til det europæiske demokratiskjold.

Som en del af den næste **FFR for 2028-2034** har Kommissionen foreslået en række programmer, der skal bidrage til målene for det europæiske demokratiskjold. Den foreslåede finansiering vil dække støtte på tværs af et bredt spektrum af prioriteter og aktører, herunder frie og uafhængige medier, civilsamfundsorganisationers arbejde, uddannelse og generel demokratisk modstandsdygtighed. Navnlig gælder følgende: **AgoraEU** har til formål at fremme fælles værdier, herunder demokrati, og støtte den europæiske kulturelle mangfoldighed, dens audiovisuelle og kreative sektorer, mediefrihed samt inddragelse af civilsamfundet. Det nye **Media+**-programområde under **AgoraEU** vil yde holistisk støtte til fri og uafhængig journalistik og nyhedsmedier og beskytte og fremme mediefriheden, styrke mediernes finansielle levedygtighed, støtte mediekendskab samt afsløring og bekæmpelse af desinformation. **CERV+**-programområdet under **AgoraEU** sigter mod at støtte gennemførelsen af demokratiskjoldet ved at fremme frie, retfærdige og inklusive valgprocesser

og ved at styrke borgernes deltagelse og engagement i Unionens demokratiske liv og samfundsliv. Andre vigtige støtteforanstaltninger vil blive finansieret gennem **programmet for retlige anliggender**¹⁰⁶, **Horisont Europa**¹⁰⁷, **Erasmus+**¹⁰⁸ **Den Europæiske Fond for Konkurrenceevne**¹⁰⁹, **instrumentet for et globalt Europa**¹¹⁰ og **Nationale og regionale partnerskabsplaner**¹¹¹.

Demokratisk modstandsdygtighed og forsvar styrker gensidigt hinanden. **Forsvarsudgifter** kan også betragtes som et middel til at støtte demokratisk modstandsdygtighed, f.eks. ved at investere i cybersikkerhed, forebygge hybride trusler eller beskytte kritisk infrastruktur og demokratiske institutioner mod ekstern indblanding. EU's modstandsdygtighed på forsvarsområdet og foranstaltninger til imødegåelse af hybride trusler styrker den demokratiske modstandsdygtighed, herunder ved at styrke Europas teknologiske ekspertise inden for cyberforsvar og udviklingen af banebrydende teknologier. EU's finansielle støtte inden for rammerne af **Den Europæiske Forsvarsfond**, **Horisont Europa**, **det digitale Europa**, **SAFE-instrumentet** (instrument for sikkerhedstiltag for Europa) og i den kommende FFR under det foreslåede **program for den europæiske forsvarsindustri** er af afgørende betydning i denne henseende.

4. Konklusioner

Denne meddelelse om det europæiske demokratiskjold indeholder en strategisk tilgang til at sikre, styrke og fremme demokratiet i EU på lang sigt. Den fremhæver Kommissionens stærke engagement i at styrke den demokratiske modstandsdygtighed i hele Unionen og dens vilje til

¹⁰⁶ Det foreslåede næste program for retlige anliggender har til formål at styrke demokratiet ved at fremme og støtte uddannelse af dommere og andet personale i retsvæsenet med henblik på at fremme demokratiet og sikre en konsekvent og effektiv gennemførelse af EU's relevante retlige instrumenter.

¹⁰⁷ Det næste Horisont Europa-program, som Kommissionen har foreslået, vil fortsat støtte forskning, der har til formål at styrke demokratiet og de demokratiske værdier ved at fremme aktivt medborgerskab, fremme modstandsdygtige, pluralistiske samfund og integriteten af informationsområdet og medielandskabet og bekæmpe desinformation.

¹⁰⁸ Det næste Erasmus+-program, som Kommissionen har foreslået, vil have særlig fokus på at støtte undervisning i medborgerkundskab og aktivt medborgerskab, EU's værdier, samfundsmæssig modstandsdygtighed og mediekendskab med fuld respekt for medlemsstaternes kompetence til at definere skoler og akademiske læseplaner og tilrettelæggelsen af deres uddannelsesstrukturer, herunder gennem ikkeformelle og uformelle læringsaktiviteter, der støtter unges deltagelse og unges læring om, hvordan de kan deltage i demokratiet.

¹⁰⁹ Den foreslåede Europæiske Fond for Konkurrenceevne vil støtte den civile sikkerhedsindustri på områder som bekæmpelse af hybride trusler.

¹¹⁰ I udvidelses- og naboskabsregionerne i øst vil det foreslåede instrument for et globalt Europa tilvejebringe redskaber til fremme af demokrati, god regeringsførelse, retsstatsprincippet og respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder. Desuden vil et globalt Europa støtte kandidatlandenes og de potentielle kandidatlandes fremskridt hen imod EU-standarder i overensstemmelse med princippet om "grundprincipperne først" i forbindelse med udvidelsen. I den forbindelse vil der også blive lagt særlig vægt på at styrke uafhængige medier og mediekendskab samt på at øge modstandsdygtigheden over for udenlandsk informationsmanipulation og indblanding og hybride trusler.

¹¹¹ Nationale og regionale partnerskabsplaner, der gennemføres i overensstemmelse med principperne om flerniveaustyring og partnerskab, kan støtte medlemsstaternes kapacitet til at bekæmpe grov og organiseret kriminalitet, navnlig i forbindelse med hybride trusler såsom udenlandsk informationsmanipulation og indblanding, og foranstaltninger, der styrker demokratisk regeringsførelse, f.eks. ved at forbedre gennemsigtigheden, fremme borgerdialogen, støtte civilsamfundet og styrke retsstatsprincippet.

at samarbejde med andre EU-institutioner og -organer, EU's medlemsstater, partnere fra EU's nabolande, relevante interessenter samt borgere om at tackle de udfordringer, som demokratiet står over for.

Under denne strategiske tilgang bebudes en række foranstaltninger, der gradvist vil blive udrullet senest i 2027. Medlemsstaterne vil spille en central rolle for at nå disse mål, og Kommissionen vil fortsætte sine bestræbelser på at sikre fælles ejerskab.

For at sikre den politiske opfølgning på gennemførelsen af denne meddelelse vil Kommissionen regelmæssigt holde Europa-Parlamentet og Rådet ajour. Kommissionen vil afholde et årligt ministerforum på højt plan for at gøre status over de foranstaltninger, der gennemføres under det europæiske demokratiskjold, og lette udvekslingen af bedste praksis gennem inddragelse af både institutionelle og ikkeinstitutionelle aktører. Kommissionen vil også samarbejde med samtalepartnere og interessenter på nationalt og lokalt plan. Ved mandatets udløb vil Kommissionen gøre status over gennemførelsen og virkningen af foranstaltningerne i denne meddelelse.

Det europæiske demokratiskjold er et integreret element i Kommissionens proaktive tilgang til at forsvare og værne om EU's værdier. Kommissionen har truffet stærke foranstaltninger for at beskytte og fremme retsstatsprincippet og de grundlæggende rettigheder i EU, navnlig gennem den årlige **rapport om retsstatssituationen** og årsberetningerne om anvendelsen af **EU's charter om grundlæggende rettigheder**. Beskyttelse og fremme af menneskerettigheder og demokrati er også en nøgleprioritet i EU's optræden udadtil, som fremhævet i **handlingsplanen om menneskerettigheder og demokrati 2020-2027**. EU's **strategi for civilsamfundet** supplerer disse bestræbelser ved at fremme et stærkere engagement med civilsamfundsorganisationer og fremme et blomstrende civilt råderum i hele EU¹¹².

Demokrati er en daglig forpligtelse, som vi skal beskytte, pleje og aldrig tage for givet. EU er fortsat fast besluttet på at forsvare demokratiet og fremme demokratiske værdier, institutioner og processer i lyset af de voksende eksterne og interne udfordringer. Det, vi har, er værd at bevare, og vi vil gøre det med fuld styrke og sammenhold og opbygge stærke og modstandsdygtige demokratier.

¹¹² Meddelelse fra Kommissionen om en EU-strategi for støtte, beskyttelse og styrkelse af civilsamfundet (COM(2025) 790 final).